

ELĖS"

1906 m.) Per
ir pastilgino, o da-
vo mėnesinės, da-
voice ir tanklose
bet ir visokių
„GELES“ užstoja
rantama, nes dil-
notų 60c. Užsi-
: : : :

h Avenue
: : PA.

"

apie save
laus visuo-
ikinti įvyk-
endrą jiems
ūda.

rb. 55 kap.,
eris 30 kap.
rb., 3 mėn.

26.

nių laivų.

a į visas ša-
ir pigiai.

l.
iq Valetijų.

hia, Pa.

VANAI!

os, tai pats

DOVANAL Kiekvienas,
sėdūi prikabinas, prisūn-
: „LIETUVA“, VIENY-
meta, iš pranešų kalbos
MATIKA—MOKYTOJŲ
na vlnka aptarės. Metai
tytojai dauginat ir lie-
a.

brooklyn, N.Y.

aujausų Lietuviškų kny-

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FE-
DERATION OF AMERICA
[Incorporated April 28, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LIETUVIŠKAS SAVAITRAŠTIS
"KOVA"
Išleista kas Pėtynčia. Leidžia
LIETUVIŲ SOCIALIŠTŲ SA-
JUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 13.

Philadelphia, Pa., 1 d. Balandžio (April), 1910 m.

Metas VI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TURINYS.

ĮVAIRŪS STRAIPSNIAI.

J. B. S.	Darbininkų klesas visgi bunda.....	157
"	Apie Paryžiaus Komuną.....	158
"	Ar ant kitų planetų randasi žmonės.....	159
Iš „V.L.“	Iš Laikraštinių Susivažiavimo.....	161

SAJUNGOS REIKALAI.

Sekretoriaus pranešimai.....	162
Pil. Kom. Tarimas No. 13.....	162
" " " No. 14.....	162
" " " No. 15.....	163
" " " No. 16.....	163
LSS Referendum II, 1910 m.....	163
Illinois Rajono reikaluose.....	163
Klaidos atitaisymas.....	163

KRITIKA ir POLEMIKA.

J. J. Čiapas	Pasmerkite mane.....	163
S. Pa	Ar visur taip veikiama.....	164

BELETRISTIKA ir POEZIJA.

K. J. Valys	Pasveikinimas.....	164
V. Kairys	Sugrižo.....	165

DARBININIKO KRONIKA.....	166
KORESPONDENCIJOS.....	166
SMULKMENOS.....	168

"KOVOS" AGENTAI.

J. RUDMINAS	Kazano Aptiekoj, Shenandoah, Pa
J. VISOCKIS	8139 Vincinuas Road, Chicago, Ill
FR. GOLUBICKI	Box 172, Melrose Park, Ill
J. MATJOŠAITIS	120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
G. A. PAPAUSKY & CO.	1112 S. Leavitt St., Chicago, Ill.
MATT SENKUS	46 Knox St., Lewiston, Me.
A. M. RUKAS	72 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.
J. ŠUKIS	70 W. 25th St., Chicago, Ill.
J. PETRIKYS	1514 Ross Ave., Scranton, Pa.
J. M. ŠIMKUS	4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.
A. A. REKLAITIS	234 Wayne St., Jersey City, N. J.
SIMON KARALIUS	342 Lenox St., Norwood, Mass.
J. ZALANSKAS.	11 Charter, St. Eict-r, N. H.
A.L. Reik.	3 4 High St. Wilkes Barre, Pa.
A. KALASKY.	Box 1306, Renton, Wash.
A. UNGURAITIS.	120 Grand, St. Brooklyn, N. Y.
A. KAZEKEVIČIUS.	P. O. BOX 60, Edwords Ind.
J. BINDOKAITIS.	71 Henry St. Rochester, N. Y.
M.K. ŽVINGILAS.	18 Foley st., Bristol, Conn
ALEX. BASEVIČIUS	3019 Pulaaky All., Pittsburg, Pa.
V. K. RAČKAUSKAS	Scranton, Pa.
P. GLAVECKAS	635 W. Lombard St., Baltimore,
J. KALAKAUSKAS	55 1/2 Green St., Worcester, Mass.
J. J. VAITKVIČIUS	227 Chapel St., New Haven, Con

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor J. GRINIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World		PRENUMERATA visose dalyse svietc	
One year	\$2.00	Vienmeta metams	\$2.00
Six months	1.00	Šešiams mėnesiams	1.00
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50
ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION.		APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.	

"KOVOS" Spauštuvė spaudinam visokius spaudos darbus.

Spauzdinam netik plakatus, tikietus ir programus baliams, bei teatram, netik visokius biznieriškus apgarsinimus, draugystėm ir klubam konstitucijas, bet ir visokias dideles knygas. Užsaky- mus išpildom visuomet į laiką greit, gražiai, už labai prieinamą prekę. Turintieji kokį nors spaudos darbą, kreipkitės į "Kovos" spauštuvę kiekvienam laike ypatingai ar per laiškus sekančiu ant- rašu:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

PRANEŠIMAS.

Senci laukiamas veikalas «Moteris ir Socijalizmas» jau bus pradėtas spaudinti, už kelių mėnesių jau galėsime džiaugtis veika- lu A. Bebelio.

D—gaš J. Januškevičius iš Bayonne City, N. J. matydamas, jog draugai nepajegia po biskį prenumeratos keliu sumokėti atsa- kančią sumą pinigų išleidimui minėto veikalo, išdrįso rizikuot pas kolindamas \$500.00, idant greičiau galėtų pasirodyt įsvietą tas, taip pageidaujamas spindulys šviesos. Todėl draugai, turite at- minti, jog toji skola gula ant jūsų visų, ją turėsite nevilkinančiai atiduoti. Už tai rinkit prenumeratą, kaip tik galite, nes jums daugumui dedant po biskutį, nesunku tas padaryti.

Norintieji rinkti prenumertą minėtam veiklui, reikalaukite kvitarijušų iš «Kovos» administracijos.

«Kovos» adm. per J. Grinius.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešame, jog 1—mas Nr. «VISUOMENES» jau išėjo iš spaudos. Kurie norite pamatyt ir su «Visuomenės» turiniu susipažinti, kreipkitės į «Kovos» administraciją.

Prekė numerio 30c. Didumas 6 x 9 colių, storio su vir- šum 40 puslapių. Pinigus siųskite krasos ženkleliais.

«Kovos» Adm. 1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

DR. RICHTER'S
"PAIN-EXPELLER"

Su vienu buteliu
Pain Expelerio

Gali atskausmu giltine praginti. Šiems vaistams dėl sutepimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda taip greito palengvimo ir pastovėčiai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t. t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl st., New York.

Tėmykit ant Ankerio ženklą apsaugojimo

GEORGE BELAWSKIS
1216 S. 2nd St. Philadelphia.
LIETUVIŠKAS SALIUNAS

Lietuviški kvėpianti Cigarai, geriausia degtinė McHenry, Treiner ir kitų. Linksmas vieta, geras patarnavimas, gryna lietuviška kalba.

Už apgarsinimus "Kovos" Administracija neatsako.

ST. KEMPA

2804-06 Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veselioms, krikštynoms, pagrabams ir tt. Jis yra rienintelis tikras ir telsingas tautietis. Prekes prienamoms.

Keystone Telefonas: Rast 42-65-A.

Frederick D. Felto
SALIUNAS

S. W. Cor. Richmond & Allegheny Av. PHILADELPHIA, PA.

Yra tai geriausia UŽEIGA lietuviams.

EDWIN M. SIPE

PLUMBERIS ir PECIU INŽINIERIUS

2712 E. Allegheny Ave., Phil'a

Mano darbas gali būti matomas naujoje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

Kokias knygas turime skaityti?

Platinant naudingas—pamokinančias knygas, platinasi tarp žmonių apšvieta ir susipratimas, o tas yra pareiga kiekvieno L.S.S draugo. Knyga—tai vienintelis būdas darbininkui igyt bent pradinį susipratimą apie gyvenimą ir draugininius reikalus; knyga—tai geriausias draugas, kuri beperstolio, nenulstančiai kalba be mažiausio pasipriešinimo tiems visiems, kurie tik nori ją skaityti; knyga—tai paklusniausias ir nuolankiausias mokytojas kiekvieno, kuris tik nori mokintis. Bet ant nelaimės da mūsų lietuviška liaudis turi begalo didelį patraukimą skaityt knygas be vertės—tamsinančias protą, kurių skaitymas nieko naudingo neatneša apart aptamsinimo, ir sugaišinimo daug brangaus laiko. Mūsų lietuviška liaudis da nenori skaityt moksliskų knygų: jiems daug smagiau skaityt apie nebūtas dvasias, apie pragarą, velnius ir daugelį kitokių nebūtų šmėklų. Tokias knygas beskaitant, jiems šurpuliai per kaulus eina, plaukai ant galvos atsistoja; sau ir savo šeimynai baimę įvaro, kad net labai tankiai naktį apsisapnavę, su baime akįse, iš patalo šoka. Bet vis gi tokios knygos mūsų diuomenei patinka, jie ir vėl jas su drebančiom rankom atsargiai ima ir skaito, idant vėl sau ir savo šeimynai baimę sukelti.

Gal būt, kad lietuviška liaudis skaito tokias pragaištingas dėlei nežinojimo kitų knygų. Todėl mes, norėdami, kad iš jų galėtų patį mokintis ir kitus mokint, patariame skaityt ir platinat knygas garsinamas «Kovoj» ir mūsų kataloge. Nes tos knygos yra parinktos ir pritaikintos tikrai darbo žmonių reikalams; iš jų galėsi te patyrt ir išmukt daug naudingų ir reikalingų pamokinių savo ir draugijos reikalams.

Katalogus reikalaujantiems išsiunčiam dovanai! Reikalaudami naudingų, pamokinančių knygų kreipkitės skančiu antraštu:

«Kova», 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Kiekvienam Sąjungos draugui reikalingi.

Gražas prie laikrodėlio socialistiškas rėželis su globu, broliška sveikinancios dvi rankos arba su švyturin ir socialistiskū parašu. Preke už vieną 25c. Socialistiški ženkleliai visokiū gutunku: paprasti—preke 5c, paauksuoti—25c; daugiaus imantiems nuleidžiamas nuosimtis. Reikalaudami siuskit pinigūs kruos ženkleliais arba Money Orderiu. "Kovos" Administracija.

GARSUSIS NEW YORKO DAKTARAS

Ferdinand Hartmann M. D.

sako:

Jei sergi, nesikankink, bet pribuk arba parašyk pas mane, aš išgydysiu!

Per 30 metų daktaravęs, tyrinėjęs medicinos mokslą ir gyduolių veikmę, kurios geriausia gydo žmogaus kuną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydžiau Didžiamjam New Yorke VYRUS IR MOTERIS ir išgydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui praktikavojau Paryžijnje, Londone, Berline ir Peterburge, surasdamas naujausias gyduoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžus iš Europos daktarų bendrovė išrinko savo pirmsėdžiu; o dabar užkvečiu sergančius visokioms ligomis, nes paaukauju visa savo mokslą sergantiems.

Sveikus mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes be sveikatos nėra laimės nė darbininkui nė biznieriui.

PROGRESAS MEDIKALIŠKAM MOKSLE!

Tik tie daktarai pasekmingai išgydo, katrie tēmija į medicinos mokslo progresą; katrie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gyduoles ne naujausio būdo, nes naujausi medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi ir ar tai jie užmiršo ar nenori žinoti, netēmijant į mokslą, kad

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMUI GYDUOLIU!

Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė. Jei aš pasakysiu, kad galiu tave išgydyti, tai tikrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Sergėkis garsinamų profesoriu, nes tai yra pasamdyti kompanijų šarlatanai kaip ir humbugo Instituto šarlatanai, net numirusį daktarą Kalinsą garsina už savo daktarą profesorių. Žinok gerai, jog geras daktaras niekad už algą nebernaus. Matant tokias neteisības, kad apginti nuo apgavikų, tad pagal prašymą draugų daktarų ir žmonių, kuriuos išgydžiau, kad sergantį žinotų kur atrast tikrą pagelbą sveikatai, apsigarsinau.

APSIMU JUS IŠGYDYTI

nuo reumatizmo, skaudėjimo sanarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedirbimą vidurių. Galvos skausmą, širdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligas. Greito pailsimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo, slogų, sveikatos nusilpnėjimo ir vyriškumo. Greito supykimo, Dyspepsijos, neuralgijos bei nervų ligos; teip-pat nuo sauzagystės ir iš to igautų nesveikumo, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių užsikrečiamų kavarieriškų ligų—nudegimo. Teip-pat MOTERŲ: skausmingų ir nereguliariškų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ir visokių moteriškų ligų; nepaisykite, kad kiti daktarai jums nepagelbėjo; aš kad apsimu tai ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias ligas. Butų geriau, kad iš karto pas mane atsišauktum, pirmiau negu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai, nėra skirtumo kur gyvenai. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumo savyje, aš suprasiu, iširsiu, duosiu rodą, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujausio išradimo, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenate Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir kitur. Biednus gydu dovanai!

DR. FERDINAND HARTMANN M. D.

218 E. 14-th st., New York City.

Į ofisą ateinančius, priimu kasdien: nuo 12 iki 5 valandai po pietų. Šventadieniais nuo 11 iki 1 po pietų.

DARBININKU KLESA VISGI BUNDA.

UDEJIMAS Amerikos darbininkų ištikro priima naują pakraipą. Visuotinas streikas Philadelphiaje, kapitalistų sauvalė ir persekiojimas organizuotų darbininkų galų gale pradeda atmerkti amerikiečiams akis. Darbininkiškas judėjimas Amerikijoje tikrai stojo į naujas vėžias ir priima naują pakraipą, kokios iki šiol nematė reikalinga.

Ir ta permaina įvyko pasidėkavojat Philadelphiajos darbininkų solidariskam išėjimui ginti savo klesos reikalus. Tas apsiereškimas padilgino Amerikos darbininkų klesą taip, kad pradėta reikalauti visuotino streiko visoj šalyj. Rods, toks streikas neįvyko; apsvastyta dalyką ir visuotinojo streiko sumanymas atmesta. Bet organizuojama nauja darbininkiška partija, kuri nutaria visuotiną streiką ateinančio rudens rinkimų dienoje. Ir jeigu tas nutarimas busias išpildytas, ištikrųjų skaudų smugį darbininkai užduotų kapitalistų klesai, nes toks streikas kiekvieną darbininką atitrauktų nuo pardavimo savo balso klesiniam priešui.

Ir to galima laukti, matant prie ko darbininkiškos klesos snaudimas kapitalistams leido ją privesti. Įsiviešpatavę kapitalistai mindžioja visokias teises, jeigu tik anos apgina ypotos ir laisvės nepaliečiamybę darbininkui. Teismai patekė į kapitalistų rankas baudžia už susiorganizavimą darbininkus, kurie bendromis spėkomis iš savo menko uždarbio šaltinių steigia fondus, kad sustreikavus už savo buvio pagerinimą nereiktų badu mirti, bet turėti pašėlpą iš savo sudėtųjų skatikėlių. Ir tą Amerikos teismas laiko už nedaidistiną, bet kapitalistams visai nedraudžia žudyti ilgomis darbo valandomis fabrikose moteris ir mažus vaikus.

Anais metais Illinois valtybės teismas patvirtino žeminiojo teismo nusprendimą priešais Chicagos gatvekarų aptarnautojus, kurie reikalavo, kad tik priklausantis unijai gali būti priimtas darban. Ta unija kovodama už koncesiją gatvinių geležkelio užvedime, dalį savo fondo suvartojo agitacijos renkalams. Unija mat suprato, kad jeigu gatvinis geležkelis priklausys miestui, darbininkas tuomet dirbdamas trumpesnes valandas, gaus didesnę algą. Nė viens unijos narių neskaitė prasižengimu leist savo sudėtus pinigus tokios agitacijos reikalams, kuomet kompanija aikvojo pinigus įvairių priemonių suradimui, kad su jų pagalba galėtų užgriebti į savo rankas visą miesto gatvių geležkelį. Rods, unijoj atsiradogreit tarnaujanti korporacijai žmonės, kurie pradėjo prieštarauti unijos reikalavimams. Unija pareikalavo nuo korporacijos pildymo kontrakto, sulyg kurio ji buvo sulygusi priimti net į darbą tik unijistus. Zinome, kaip teismai gina kontraktą nepaliečiamybę, bausdami už jų sulaužymą. Bet čia mat buvo reikalaujama, idant kontraktą pildytų ne darbininkai, bet korporacija, teismas rado reikalingu išleisti nepaprastą uždarimą, uždraudžiantį unijai versti korporaciją prie pildymo sutarties ir prie prašalinimo iš darbo nepriklausančius unijai darbininkus.

Streiką skrybėlių dirbėjų teismas rado kriminališku prasižengimu. Apskelbė jį boikotu ir už tati uniją nubaudė

222000 dolerių pabauda. Darbininkams nedaleistina konkuruoti su kapitalistas, nedaleistina atsisakyti pirkti prekius nuo tų, kurie juos apiplėšia. Bet kapitalistams visai nedraudžia sunaikinti smulkiuosius vertevius.

Darbininkams organizuotis neleistina. Jeigu žmonėms atimamos teisės, jeigu milijonai žmonių yra paskaitomi piktadariais, tai beabejo Jungtinių Valstybių teismas pavirto kapitalistų įrankiu; likosi jis ne teismu tikram kriminalistui, bet bausmės vieta darbininkų klesai.

Jeigu streikas, boikotas ir unija nepripažinti tiesotais, jeigu teismas darbininkų klesai atima ir tą apgini nimo ginklą, tai darbininkai neabejotinai griebsis už paskutinio ir tai paskemingesnio savo ginklo. Tiesa, jau kapitalistai daro pasikėsinimą ir ant to darbininkiško ginklo ir jeigu darbininkiška klesa nepavartos jį greit, galima laukti, kad ir ta teisė busiant jai atimta — tai balsavimo teisė.

Kapitalistai tikrai dreba prieš tą galingą ginklą, bet kol kas darbininkiška klesa tuo ginklu nesinaudoja, o jeigu ir naudojasi, tai tik dėlto, kad žudyti juo save ir milijonus žmonių. Tuo ginklu darbininkiška klesa gali atgauti išplėstas teises, savo balsu gali perkeisti kapitalistų padarytus statusus, galime likti patįs susitaisytojais įstatų ir prašalinti visus kenksmingus.

Ir tati darbininkų klesa Amerikoje tik dabar pradeda suprasti.

Nors mes nematome reikalingu tvirti ypatingą darbininkišką partiją, turint tikrai atstovaujančią ir ginančią darbininkų klesos reikalus politiška socialistų partija, bet turime pasidžiaugti kol-kas ir tuo Amerikos proletarijato, žemai stovinčio klesiniam susipratime, suprantamu dalyko, kad jau nieko negalima tikėtis nuo valdančiųjų partijų, ir kad proletarijatu reikalinga darbininkiška politiška partija, kuri galėtų apginti proletarijato teises. Tas darbininkų klesos to svarbaus dalyko supratimas duoda viltį, kad ta klesa nubus iš savo susnudimo pilnai ir supras, kokia tvarka visuomenės gyve nime yra reikalinga. Nors nutarimas suorganizuoti darbininkišką politiška partiją ir apskelbimas visuotinojo streiko rinkimų dienoj ir neįvyktų da šiais metais, bet visgi parodo, kad darbininkai-amerikiečiai pradeda suprasti, jog laikymasis senų tradicijų ir įsitikėjimas į jas yra pasenusia, niekam netinkančia liekana. Tas tai da ir šiandien net unijų nariams liepia leisti už juos mišlyti ir veikti «bosams» Bet tie bosai įgavę per darbininkiškus balsus vadžias, pasilikę valdonais, mindžioja įstatus ir senas laisvės tradicijas, baudžia kaip kriminalistus tuos, kurie reikalauja laisvės ir duonos.

Kapitalistai nesibijo, kad už tati reikės atsakyti jiems prieš teismą, nes teismas jų rankose. Jie yra įstatų viešpatiai.

Bet artinas diena kaskart smarkiau ir tvirčiau, kuomet ta masa, kuri mindžiojama ir teriojama visai nubus ir pareikalau atsisteisnimo.

Darbininkų susipratimo apsiereškimas nemenkai gazdina valdančiuosius, beabejo, pavartos visas savo spēkas, kad tik da palaikyt save ant to pamato, kuris jau griuva, bet vargiai ilgai seksis, nes darbininkų klesa visgi jau bunda.

J.B.S.

draugui reikalingi.

is su globa, intelektualine
parasu. Preke uz viena \$20.
paprasai — preke \$6, paprasai —
Reikalaudami atsiukti pinigai
"Kovas" Admi. daktarui.

IRKO DAKTARAS

rtmann M. D.

o:

a parašyk pas mane, ad

Per 30 metų daktaravę, 1905
išs medicinos mokslų ir 1908
jų veikmę, kurios geria
tydo žmogaus kūną. Pabū
universitetą per 20 metų
žiau Didžiamjam New York
VYRUS IR MOTERIS ir
tydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavę mokslams
raktikavojau Paryžiuje, Lon
one, Berline ir Peterburge
uradamas naujaisiais gyve
s išgydymui visokių ligų, su
rijūs iš Europos daktarų bei
vė išrinko savo pirmadėm
abar užkviėiu sergančius su
kioms ligomis, nes paaukš
sa savo mokslų sergančiams

sveikata, o sergančius išgy
nė darbininkui nė bismieru

ISKAM MOKSLEI

le tėmija į medicinos mokslus po
gydyti, už tai kad užrašo gyvūn
s pagerinami tokiems daktarams
žinoti, netėmijant į mokslų bei

VEIKATOS IR GYVASTIES

ijo yra negeros ir negali
as pradžia visokių ligų.

IKYMIU GYDUOLIU

ra pritaikytos prie kiekvien
tųjų išgydžian ir tuos, ku kiti
ka į galiu tave išgydyti, tai
eika'ą.

oriu, nes tai yra pasamdyti kno
umbogo Instituto šarpatam, su
ktarą profesorų. Žinok greit.

Matant tokias neteisybes, tai
ugy daktarų ir žmonių, kuriems
pagelbą sveikatai, apsigamau.

YDYTI

ų, strėnų, kojų, pečių ir kėp
tųjų. Gajvos skausma, kėp
imo ir sunkaus kvėpavimo, pas
umo. Greito supykimo, Dyp
no sauzagytytis ir iš to įgauti
nemigos ir nuo visokių užk
pat MOTERŲ skausmingų ir
umbo ir visokių moterisčių ligų
ijo; aš kad apsiimu tai ir lig
geriau, kad iš karto pas mane
sabiškai, tai parašyk listu
loki ir kaip jauti nesveikumo
rolkės pritaikysiu gydymo
apturėsit sveikata, be skirimo
kitur. Bledus gydas dovant

MANN M. D.
New York City.

iki 5 valandai po pietų,
1 po pietų.

APIE PARYŽIAUS KOMUNA.

Pagal Viktorą Ernestą—J.B.S.

PRIEŠ KOMUNOS ATSIKIDIMĄ.

Žmonių sukilimas kovo mėnesyje 1871 metais kilo iš daugelio įvairių priežasčių. Toksai žmonių judėjimas, suprantama, kilti galėjo pasidėkavojant tikrai nepaprastam padėjimui.

Paskutiniaisiais metais ciosorystėje apsirėiškė smarki demokratizmo srovė eilėje rinkimų, kuriuose ciosoriška valdžia rado didelę negandą, kuomet opozicija valdančiųjų senų republikonų 1848 metais likosi pripažinta už labai silpną ir švelnią; išrinkta naujus žmones, aiškiai ir griežtai priešingus valdžiai—karžygiškus gaivalus.

Darbininkų kleso dalyvavo tame judėjime. Susiorganizavo; susitvėrusios sąjungos, nežiūrint įstatų draudimo ir bausmių, kurios krito ant galvų darbininkiško judėjimo vadovų, jos prisidėjo prie Internacijonalo.

Kilo streikai, kurie pasibaigė jau tai darbininkų pergale, jau tai sušaudymais beginklių bei žiauroms pabaudomis.

Darbininkai dalyvavo parlamentarinėse kovose, visupirmu reikalaujant nuo priešingųjų valdžiai atstovų prisijungimo prie darbininkiškų reformų programos, statydami jiems priešais republikoniškus kandidatus, kuriuos kartkartėmis išrinkdavo.

Bet aiškiausiai gatvėse, susirinkimų vietose, laikraščiuose ir brošiūrose apsirėiškė visa pirmtakūnų sargyba, susidedanti iš darbininkų, mokslaeivių, raštininkų, kurie rengė revoliucijines epopejas ir jose aktyviškai dalyvavo.

Mirštanti ciosoriška valdžia norėjo parodyti savo gaivumą. Dieną 8 gegužės, 1770 metais, susiorganizavo plebiscitas*). Atstovai kai kurių tylėjo, bet darbininkų sąjungų atstovai, kaip antai Malon'as Varlin, Avrial Thieis, Assi ir kiti išleido manifestą balandžio 24 d. 1870 metais, kad užprotestuoti priešais įvedimą plebiscitium'o. Užtat likosi patraukti teisman, kur nagrinėjant jų bylą pasirodė naujos pažiūros ir reiškimas darbininkiško judėjimo, kurie pakasė duobę po ciosoriška valdžia tuomet, kada ta valdžia tikėjosi esanti pergalėtoja, turint 7 milijonus ir 210.000 balsų už— priešais 1.530.000 balsų jos priešų.

Taip įsitikėjęs į savo pergalę valdžiai, iškilo karas, kuris, sulgy valdžios manymo, turėjo reikšti jai da didesnę sutvirtėjimą, todėl laukė karo su noru.

Internacijonalas surengė Paryžiuje manifestaciją, reikalaujant ramybės, apskelbė manifestą, kuriam pritarė Berlyno socialistai.

Pradedant nuo rugpjūčio 4 dienos karas neša Francūzijai negandas vieną po kitos. Paryžius sukilo ir garsingu balsu apreiškia reikalavimą Respublikos. Valdžia apskelbia karo stovį. Kai kurie stengiasi prigelbėti apveikti liaudies judėjimą, pagirdami masyvišką sukilėlių naikinimą.

Rugsėjo 2 dieną McMahonono armija liekasi apsupta Sedane per vokiečius ir patenka nelaisvėn. Napoleonas III-sis atiduoda ginklą Prūsų karaliui. Ta žinia rugsėjo 3 dieną vakare ateina į Paryžių. Atsibūva manifestacija. Kai kurių atstovai atsisako dalyvauti revoliucijoj. Valdžia prisipažįsta prie pralaimėjimo karo. Liaudis sueina į deputuotų susirinkimą. Napoleoną III-čiąjį detronizuoja, bet žmonės reikalauja da daugiau ko. Išsivadina kai kurių atstovus į Rotužę ir ten suorganizuoja Tautiškos Apsaugos Valdybą.

TAUTIŠKOJI APSAUGA.

Įtikėta tai naujai valdybai, kuri žadėjo sugrąžinti Francūzijai garbingas dienas iš 1792 metų, apreiškėdama: «Neatiduosime nė vieno sprindžio mūsų žemės, nė vieno akmenėlio iš mūsų tvirtovių».

Generolas Trochu peržvelgia tautiškąją gvardiją: 300.000 apginkluotų žmonių stovi, laukiant paliepiamų. Priešas rugsėjo 19

dieną pradeda apsupti Paryžių. Liaudis matant, kad valdžia atsisako ginti, pradeda organizuotis. Išrenka centralinį komitetą, susidedantį iš keturių atstovų iš kiekvieno miestiško apskrėio. Į komitetą patenka darbininkai, privatiniai viršininkai, raštininkai ir k.

Centralinis komitetas reikalauja kovoti iki galo, kuomet Julius Favere eina maldautų pas Bismarką santaikos išlygų, o Julius Ferry užtikrina, jog valdžia niekuomet nepradės derybų linkui santaikos.

Bet veikt da nepradėta. Vadovaujant Flourensui liaudis spalio 5 dieną padaro manifestaciją, reikalaujant žmonių ginklinio sukilimo priešais prūsus, naujų miestiškių rinkimų ir maisto padalijimo. Antra manifestacija 8 d. to mėnesio atkartoja liaudies reikalavimus. Valdžia padaro kelis užpuolimus ant apgulusių Paryžių prūsų.

Spalio 31 dieną su žaibo smarkumu apibėga gandas apie Bazaine'o pasidavimą Metzė, o valdžia tuomet apreiškia, jog Thiers daro santaiką. Į valandą po to žmonių minios apsupa rotužę ir šaukia, protestuojant prieš visokią santaikos darymą, šaukia prie ginklo. Apskelbia valdžios puolimą ir paima ją nelaisvėn, šaukiant: «Lai gyvuoja Komuna!» Bet Julius Ferry pribūna su kariūmene ir paliuosuoja valdžią. Valdžia organizuoja plebiscit'ą Paryžiuje; aplaiko 322.900, o prieš valdžią 54.000 balsų. Armijoje gi ir tarp liuosnorių kariūmenų už valdžią 237.000 balsai, prieš ją 9.000. Valdžia paskiria naujus mērus. Paryžius jiems į pagelbą išrenka kelis socialistus kaip ve: Malon, Dereure, Mellet ir kiti. Valdžia išako areštuoti spalio 31 dienos manifestantus.

Per du mėnesius visas Paryžius užimtas apginiu miesto ir užpuolimais ant priešo; moters aukauja viską, vyrai su vilčia kovoją. Viltis praspūsta. Bet sausio 19 d. 1871 metais užstoja apleidimas Mentretout'o ir kitų užimtų vietų. Po to Trochu prašo dvidieninio pertraukimo mūsų, kad surinkti lavonus ir juos palaikditi. Valdžia apreiškia, kad tolesniai kariauti nėra galimu ir reikia pasiduoti.

Toks valdžios apreiškimas sukelia visą Paryžių. Sausio 22 dieną minios užpuolė ant kalėjimo Mazas'e ir išleido Flourensą ir kitus politiškus nusikaltėlius. Manifestantai reikalauja apskelbimo Komunos. Bet «mobile» (judančioji armija) šaudė į tautiškąją sargybą. Sukilėlių tarpe 30 žmonių pažeistų ir užmuštų. Užstoja areštavimai.

Sausio 27 dieną valdžia tariasi su Bismarku apie susitaikymą. Paleidžia 240,000 suimtųjų kareivių ir jūrininkų ir apsiima išmokėti miesto Paryžiaus vardu 200 milijonų frankų į penkioliką dienų.

Visus apėmė sielvartas,—rašo Maksim Du Camp.— Nieks negalėjo sutikti tokioms išlygoms santaiką pirkti, (nors ir valdžia prie to nenorėjo prisipažinti ir skelbė, kad tik pertraukia karą). Ramiausi žmonės atjutė tą baįsų smugį ir visų neapykanta atsikreipė priešais Tautiškosios Apsaugos valdybą, kuri veidmainiavo. Teismo pirmininkas Bonjean rašo: «Tas niekingas užbaigimas apgulimo padarytas per piktadarišką nerangumą ir nepaisijimą netikėlių, kurie paėmė į savo rankas mūsų reikalų tvarkymą».

TAUTIŠKAS SEIMAS.

Atsibūvant rinkimams atstovų laike pertraukimo karo, vasario 8 d. 1871 m. Paryžius atsisako rinkti buvusius Tautiškos Apsaugos valdybos narius, išskiriant Rochefortą ir Julijų Favere, kuriis prigavingai išsiteisina, bet gan greit prigavimas išėjo aikštėn. Milliere pristatė prirodymus, kurie, kaip rašo M. Du Camp, uždavė taip skaudų smugį, kad Favere'o garbė susykiu krito skradžian, nors ciosorius Napoleonas III-sis, žinodamas tų dokumentų įturą, priešinosi apskelbti.

Bet kada Paryžius išrenka republikonus, o net kelis socialistus parlamentan, valstiečiai puolasi glėbin reakcijos.

*] Visuotius žmonių balsavimas.

Ir štai dabar aiškiai pasirodo tas nesuvienijamas plyšimas tarp Paryžiaus ir provincijos, išskiriant kelis didesnius miestus. Tą plyšimą M. Du Camp sekančiu būdu išaiškina: «Francūzija ir Paryžius taip ilgai atsiskyrę gyveno, kad nepasipažino, kada vėl susiję. Paryžius negalėjo atleisti Francūzijai užtat, kad ta nepasiskubėjo neš jam pagelbą, Francūzija gi negalėjo užmiršti Paryžiaus nuolatinių revoliucijų ir padilginėjimo nervų, kuo jis rodosi, tik ir smagavo».

Koksai ūpas buvo tame Tautiškame Seime arba parlamente kada iš 750 jo narių buvo 450 gimusių monarchistų, kada nuo Paryžiaus atstovų besišalinta lyg nuo užsipavietrinusių. Tas pats rašėjas, kuris yra žinomas kaip priešas Komunos ir pirmžengys tės idėjų, tą ūpą aprašo:

«Galima buvo išanksto pasakyti, kad parlamentarinė diduomenė neims į atydą ypatingų ligusto stovio sąlygų, kokiame buvo Paryžius, kad reikalaus paklusnumo pagal savo teisių; kad uždavinės smarkius smūgius, nepaisant visai ar tie smūgiai bus užpelnyti ir kad neatsisakys pavartoti priemonės, kurios galėtų pagimdyti susirėmimą».

Įdomus atsitikimas atsitiko tuojaus ir parodė, ko galima buvo laukti nuo to seimo. Kuomet Garibaldi's, kuris kovojo už Francūziją, norėjo paimiti balsą, kad atiduot savo mandata, kuriuo ji Paryžius apdovanojo, diduomenės riksmas neleido jam pratarti. Nes ar jis neatkreipė savo ginklą prieš popiežių?

Kovo 10 dieną Seimas nutarė netikusią teisę, kuri darodė, kaip nepažinota reikalų Paryžiaus vaizbos arba kaip toks seimas neatkreipė į tatau savo atydos. Nutarta pratęsti išmokėjimą vaizbinių vekselių laiką, kad už už apmokamus 13 lapkričio vekselius galima būtų reikalaut išmokėjimo pinigų kovo 13 d. Jau 16 d. vasario išleista dekretą, kuris skaudžiai palietė Paryžiaus gyventojus: panaikinta kareivių (tautiškosios gvardijos) algas; išskirta tik tuos, kurie raštu padavė prašymus ir pirodė, jog negali gauti darbo. Tokiu būdu atimta piliečiams pinigus, už kuriuos galėjo nusipirkt duonos sau ir savo šeimynoms.

Tokiai tvarkai esant Paryžius pamatė, jog Respublikai grėšia puolimas. Jis nenori ciosorystę pakeisti karalyste, tat organizuoja respublikos apginėjus. Gegužės 15 d. Tautiškoji Gvardija išsirinko centralinį komitetą, kas priverčia atsisakyti nuo vietos Klemensą Thomas'ą, kurį Tautiškos Apsaugos valdyba buvo pakiskyus Tautiškosios gvardijos generolu. Ta gvardija apreiškia, jog savo viršininkais pripažįsianti tik tuos, kuriuos ji pati sau išsirinks, ir protestuoja prieš visokį mėginimą išginkluoti gvardiją.

Vasario 24-tą gvardija manifestuoja ant Bastilijos plečiaus; raudoną vėlavą užkiša ant revoliucijinės kolumnos. 28 dieną su siremia su prūsų kariūmene, įeinančia į Paryžių, bet sąjungų ir Internacijonalo komitetai įsikiša į dalyką ir reikalauja nuo darbininkų mesti kovą priešai prūsų armiją.

Kovo 1 dieną priešai įeina į Paryžių.

Kovo 3 dieną Tautiškos gvardijos atstovai priima sumanytą įstatų, apdirbtų centro komiteto, reikalaujančių palaikymo Respublikos, taipgi suteikiančių atstovams įgaliojimą ginti ją nuo visokių pasikėsinimų sugriaut ją.

Kovo 6 dieną Malon, Tridon, Ranc ir Rochefort apleidžia Seimą iš priežasties nubalsavimo, kuris sužeidė Francūziją, atiduodamas Prūsijai Alizaciją ir Lotaringiją.

Kovo 8 dieną Viktoras Hugo atsisako nuo savo mandato, išniekintas už ginimą Garibaldi'jo. Kovo 10 dieną 427 atstovai išvalsčių atsisako dalyvauti Paryžiaus Seime, ir nori atimti Paryžiu sostamiesčio vardą. Seimas nutaria susirinkti Varsal'iu.

(Toliaus bus).

Kunigai daug kalba apie teisybę, bet mažai pasako teisybės.

AR ANT KITU PLANETU RANDASI ŽMONES ?

Nuo daugelio metų dangiškųjų kūnų arba gamtiškos visatos tyrinėtojai apžvelgdami erdmėse nesuskaitomas žvaigždes ir planetas, nesykį jau klausė savęs: argi yra galima, kad mūsų žemė būtų vienatiniu visatoje dangišku kūnu, kur išsivystė gyvybė ir atsirado gyvūnas—žmogus, savo protu galintis pasiekti nepasiekiamus akimis daiktus? Ar galima, kad tie nesumatuojami, neapimami erdmių plotai turėtų tik vieną mažą žemės skritulį apgyventą, kuomet tų skritulėlių tose erdmėse milijonai, tik matomų per mūsų teleskopus.

Atsakymas į šį klausimą ištikrųjų ir žmogiškam protui, kuris atskleidė didžiausias gamtos paslaptis, pasirodo nelengvas. Klausimas, ar kitos planetos apgyventos, sunkiau yra išrišti, negu mums spėjant pagal išsivystymą gyvybės ant žemės, išrodo. Išsivystymas gyvybės ir jos gyvavimas arba egzistencija priklauso nuo įvairių sąlygų. Ten tik kur tos įvairios sąlygos gyvybei atsakančios, gali atsirasti ir egzistuoti gyvybė.

Vienu iš svarbiausių gyvybės faktorių yra temperatūra. Ant žemės gyvybė atsiranda, kaip žinoma, iš priežasties tūlų labai sukomplikuotų susijungimų anglies su vandendariu, degėsiu, azotu, siera, fosforu ir t. t., ypatingai taip vadinamu albiūmu (baltymu). Tie kūnai tirštėja temperaturoje 70 laipsnių Celsiaus, kas leidžia mums tvirtinti, kad augštesnėse temperaturose gyvybė egzistuoti negali. Išskirti galima tik žemiausias gyvasias esybes, kurios per tūlą laiką gali gyventi augštesnėse temperaturose. Taigi yra tūlas šilumos minimum, kurio žemesniam laipsnyje gyvybė žūsta. Kai po rubežių tarp gyvavimo ir mirimo gyvybės turime paimiti tą stovį, kur apsistoja veikimas gyvosios materijos, įeinančios į susidėjimą įvairių organizmų, kuri tai nyksta kasyk labiau, o net visai apsistoja augštesnėje temperaturoje. Tokiose sąlygose negali gyvuoti jokia augštesnė gyva esybė, nes santikiai, rišanti atskiras organizmo daleles, yra taip suvaržyti, kad jų bendras darbas dėl palaikymo viena kitos pasiliauja, nes jis gali būti tik atsakančiose aplinkybėse, rubežiuose vidutiniškos temperatūros, arba gi prie minimum.

Prie sustatymo šilumos maksimum ir minimum svarbiu yra faktorium drėgnumas. Be vandens negalima sau išivaizdinti kokio-nors organizmo gyvavimą. Labai augšta temperatūra gimdo vandens virimą, tai yra priverčia jį judėjiman. Tuomet iš priežasties vandens apimamumo pasididindimo vanduo destruktvyviškai veiks, ardo organizmo cėlių sienelės ir naikina organizmą, sykiu užmušant cėlių veikimą, kas tik ir daro organizmo gyvumą. Bet reikia pasakyti, kad temperatūra, kuri užvirina vandenį, nėra pastovi, bet priklauso nuo oro spaudimo. Temperatūra daro lygsvarą normaliniam spaudime merkurijo (gyvojo sidabro) stulpelio stiklinė 75 centimetrų augštoj termometro tūbelėj. Yra tai spaudimas vienos atmosferos. Taigi tokiose sąlygose vanduo pradeda virti prie 100 laipsnių temperatūros.

Žymiam augštume oro spaudimas susimąžina, nes sluogsnis spaudžiančios atmosferos juo augščiau kyla juo plonesniu darosi. Vandens virimas ten būva jau prie žemesnės temperatūros, ir atpenė prie didesnio oro spaudimo vanduo pradeda virti prie temperatūros žymiai augštesnės. Taigi paėmus bent gerai matomą planetą Marsą, kur atmosfera (planetą apsiaučiantis orinis apsiautalas) kur kas labiau, negu ant žemės, išsiretinusi, vanduo pradeda virti jau prie 50 laipsnių šilumos. Tuo tarpu ant Jupiterio, kur atmosfera labai susitankinus ir jos spaudimas labai didelis, vanduo pradėtų virti tik prie 100 laipsnių temperatūros.

Labai klaidingai manytų tas, kuris gyvenimo sąlygas ant kitų planetų palaikintų už tokias pačias, kokias turime ant mūsų planetos žemės. Sąlygos labai daug priklauso nuo tankumo ir spaudimo apsiaučiančios planetas atmosferos laipsnio.

Žinome, kokios sąlygos leidžia atsirasti ir išsivystyti gyvybei. Ne nuo šiandien jau tyrinėtojai žino, kad hipnotinis organizmų išsivystymas nedaugeliui kūnų yra galimas. Taigi ant pat-šviečiančių žvaigždžių jokia gyvybė atsirasti negali, nes ten temperatūra taip augsta, kad užmuša žemiausių organizmų užmezgas, t. y. cėlinių kūnų, net ir viencėlinių gyvūnelių, kurie, kaip žinoma, atlaiko smarkiausių mechaniškus ir terminius gamtos reikalavimus. Iš tos pat priežasties nėra gyvybės ir ant nesusiformulavusių arba nesukietėjusių dangiškų kūnų, taip vadinamų miglynų. Kaslink kometų, tai jos turi labai žemą temperatūrą. Iš tarpo visų matomų dangiškų kūnų vien tik ant planetų, sulyg spėjimo, gali būti organizmų gyvybė.

Kalbant kuosiauriausiai ir apie planetų apgyvenimą mažai ką tikro galima tarti.

Neperdaug tikro žinome apie Merkurą, kuri tai planeta, būdama arti saulės apibėga apie ją į 88 mūsų dienas. Būdama arti saulės taip labai atšviečia saulės šviesą, kad sunku yra ir su pagelba geriausių teleskopų pastebėti ant jos kokius nors organizmų gyvavimo ženklus. Būdama ji trisysyk mažesnė už žemę, ir per labiausiai padidinančius stiklus nelabai aiškiai matoma. Ypač ap sunkina ištyrimą tas faktas, kad Merkurus lyginai kaip ir mėnulis būna matomas dalimis. Tečiaus Mediolano astronomui Chiaperall'ini pasisekė pastebėti ant tos planetos tūlus paviršiaus nelygumus: betyrinėdamas tolesniai patyrė, kad Merkurus visados yra atkreiptas viena ir ta pačia puse link saulės, kaip mūsų mėnulis atkreiptas tik viena savo puse link žemės, ir kitos pusės mėnulio, nėgi Merkuro mėš niekad nematome. Tą Merkuro nematomą pusę perijodiškai parodo tik kaiminiškos planetos savo atspindžiais apšviesdamos tamsoje pasiliekančią jo pusę.

Tyrinėjant tą dalyką pastebėta, kad Merkurus turi daug panašių į mėnulio ypatybių, todėl manoma, kad ant jo taipgi nėra organiškios gyvybės ir apsiaučiančios atmosferos; bet kaslink to paskutinio, tai gali būti abejotina, kadangi pastaruojų laiku pastebėta lyg kad miglinį apsiautalą aplink tos planetos, vienok tvirtinama, kad tą daro tik atspindantį saulės spinduliai, atsimušant į Merkuro paviršių. Tečiaus nebūtų atspindžių, jeigu nebūtų atmosferos. Bet kitos aplinkybės, esančios ant tos planetos parodo, jog gyvybės išsivystymas ten nėra galimu. Planeta atsiranda labai arti saulės, kuri kaitina ją 7 kartus smarkiau, negu žemę. Kadangi Merkurus neisisuka aplink savo ašį, tai įkaitinta jo pusė niekad atvėsti negali, atsisukant į priešingą nuo saulės pusę, kaip daro žemė ir kitos planetos. Taigi ten turi būti temperatūra 7 kartus augštesnė. Negalima manyti, idant sutankinta atmosfera galėtų sušvelninti ten klimatą; veikia ji priešingai: juo tirštesnė atmosfera juo labiau apunkina šilos spinduliavimą. Tokiose sąlygose organiška gyvybė ant atkreiptos link saulės Merkuro pusės egzistuoti negali. Kita gi planetos pusė amžinai nukreipta į priešingą pusę, niekad neaplaiko šilumos, nė šviesos. Paviršius turi būti apdengtas amžinų ledų žieve, jeigu galima manyti, kad ten yra vanduo; žema temperatūra ir stoka šviesos,—nežiūrint, kad atspindžiai Venuso kartais suteikia silpną šviesą,—gyvybei išsivystyti taipgi neleidžia.

Lyginai sunku yra mokslinėms ištyrti ir Venuso paviršių. Jį galima geriausiai matyti tik valandoje, kuomet pereina savo keliu tarp saulės ir žemės. Astronomas Chiaperall'is suteikė mums žinias apie Venusą, kad ji apsiaučia atmosfera, kurią galima matyti per teleskopus pavidale balsganos šviesos. Venuso judėjimas yra lėtas; aplink saulės apibėga jis į 224 dienas; bet apie klimatą, esantį ant tos planetos nedaug yra žinoma. Tečiaus jos ašies perpendikuliariškas (stačiai) padėjimas link kelio, kuriuo bėga, nedidelis atstumas nuo saulės ir didumas, kuris yra vos keturios penktos dalis žemės didumo—liepia mums tikėti, jog temperatūra ten daug augštesnė, negu ant žemės, o ta aplinkybė neatsakanti gyvybės išsivystymui. Galbūt, kad yra ten priežastis, kurios lei-

džia organizmams gyventi ir tokiose sąlygose, bet tie organizmai negal būt panašiais į žemės organizmus, t. y. daug prastesniais. Negalima tvirtinti, kad ten neatsirado organizmai dėl netikusių sąlygų, kadangi gyvybės organizmai prisitaiko prie esančių sąlygų. Tečiaus labai drąsus būtų spėjimas, kad ten organizmų išsivystymas ėjo tais pačiais išsivystymo keliais, kaip ir ant žemės; jeigu ten yra gyvos esybės (o kodėl negal būti?) tai tokios hipotetiškos esybės negali būti lyginamos prie jokios kategorijos mūsų žemės augmenų bei gyvūnų, nes panašūs sutvėrimai esančiose ten sąlygose negal atsirasti.

Paliekant žemę, kuri pagal savo dydį yra trečia iš planetų eiles, nekalbant apie ją, nes ji mums žinoma, eikime prie taip garsaus ir labai užimančio žemiečius Marso. Apžvelgti Marsą iš visų jo pusių nėra taip sunku, kaip pirmutinės dvi planetos, nes Marsas randasi priešingoj nuo žemės pusėje.

Jo kelias aplink saulę daug ilgesnis, negu žemės, nes apibėga jis saulę į 687 dienas, kuomet žemė savo kelionę aplink saulę atlieka į 365 dienas. Marsas turi atmosferą, kurioje su pagelba spektroskopu pastebėta vandeninį garą, o net debesius. Paviršius planetos apdengtas tamsesniais ir šviesesniais plėtmiais. Tamsesnieji, kaip tvirtina tūli mokslinėai, reiškia jures, šviesesni gi—sausžemius. Vanduo, pagal tūlų astronomų tvirtinimą, užimas beveik visą pietinį planetos pusskritį, šiaurinis gi pusskritis suraizytas plačiais tiesiais kanalais. Tie kanalai tęsiasi beveik per vieną ketvirtą planetos dalį. Tų kanalų paėjimą, lyginai kaip ir jų esybę da ir šiandien tyrinėtojai tyrinėja kaipo neišrišamą mįslį. Da įdomesniu apsiereiškimu yra pastebėtas astronomo Chiaperallio dvigubinimasis tų kanalų; reiškia, kad laikais matoma vietoje vieno—du kanalai einanti šale viens kito. Priežastis to apsiereiškimo nežinoma, mažai džiovina galvą tyrinėtojų; besistengta net su pagelba fantazijos išrišti mįslį ir išrasti koki nors užganėdinantį mūsų žingeidumą išaiškinimą to apsiereiškimo.

Tolesnis tyrinėjimas parodo, kad apart sausžemių ir jūrių, matomi yra da balti plotai aplink polių. Jų didumas mažinasi, tai vėl didinasi pagal metų laiką, kas ant Marso seniai pastebėta. Ant šiaurinio pusskričio būva ten žiema trumpa ir nešalta, ant pietinio gi ilga ir žiauri. Laike žiemos tie plėtmai didinasi, o net būna matomi įvairiose vietose ant planetos paviršiaus. Užstojant pavasariui balti plėtmai nyksta. Tą aiškina kaipo sniegą, kuris žiemai užstojant užkloja žemę ir pavasariui atėjus tirpsta.

Kadangi atsakančioms gyvybės išsivystymui sąlygoms esant ir matant ten tiesias linijas, kurios negalėjo pasidaryti gamtišku būdu, nes gamta viską daro pagal savo mėgimo, todėl ir tamsų bruožai ant Marso turėjo būti ne jos darbu, tik ten esančių gyventojų perkasti dėl aprašinimo laukų kanalai, pavyzdžiui kaip ant žemės yra daroma, tyrinėtojai po šiai dienai džiovina sau galvas klausimu, ar ištikrųjų ant Marso randasi protingi sutvėrimai, kurie dėl pagerinimo savo padėjimo atliko taip didelį darbą, ko ir mes žemiečiai su pagelba savo naujausių technišku išradimu atlikti neįstengtume. Tas klausimas nuo seniai mėginama išrišti. Vieni tvirtina, kad tik mūsų žemė iš tarpo visų besisukurojančių aplink saulę planetų turi protingus tvarinius—žmones, bet ant kitų nesant atsakančioms sąlygoms panašios į žmones gyvos esybės negali būti. Bet sąlygos leidžiančios atsirasti ir egzistuoti gyvoms esybėms arba organizmams ant planetos Marso nėra visai blogos, kodėlgi negalėtų būt ten gyvos esybės, o tarp tų ir protingos, panašiai kaip žmogus?

Toliaus bus.

Tarptautinis socializmas gina kultūrą ir tautystę kiekvienos tautos, patrijotizmas tik savo, smerkdamas ir naikindamas kitų.

Ne socializmas ištautina žmones, tik juodasis valstybių patrijotizmas.

Iš laikraštinių suvažiavimo.

Kovo 17 ir 18 d-mis Brooklyne, N. Y., p. Draugelio salėje, atsibuvo pirmasis Amerikos lietuvių laikraštinių suvažiavimas (sakomo pirmas dėlto, kad nutarta daryti juos perijodiškai. Antras atsibus ateinančiais metais, apie berželio mėnesį). Jo pasekmės savo laiku bus smulkiau visuomenei apskelbtos tam-tikru platum posėdžių protokolu, kuris neužilgio pasirodys visuose lietuviškuose laikraščiuose. Mums čia išpuls tik paviršium pažvelgti, kas suvažiavime buvo laikraštijos labai apkalbėta ir pasižadėta veikti.

Suvažiavime dalyvavo šie laikraščių leidėjai ir redaktoriai: «Lietuvos» (O'ševskis, Šernas), «Vienybės Lietuvininkų» (Paukštis, Širvydas), «Tėvynės» (Jokubynas), «Laisvosios Minties» (Dr. Šliupas, Račkauskas), «Draugo» (kun. Kaupas), «Darbininkų Vilties» (Šlekis), «Keleivio» (Michelsonas), «Kataliko» (Tananevičius, Brandukas), «Kovos» (Grinius). Taigi dalyvavo devyni laikraščiai. «Saulė» tik telegramu suvažiavimui pasiteisino, kad jos atstovas negalys pributi «dėl laiko stokos». Nedavė apie save jokios žinios: «Žvaigždė», «Dilgėlės» su «Žmonių Knygynu», «Dagis» ir «Progresas» (beje, šis pastarasis matomai iš principo buvo priešingas laikraštinių suvažiavimui, nes paskutiniame savo numeryje, kad sudemoralizuoti spaudos atstovų darbą, patalpino išjuokiančią laikraštinių karikatūrą ir nė tai satyrą, nė tai parodiją busiančio laikraščių «trusto»...). Paminėt reikia, kad dar iš pašalininių laikraščių sądarbininkų paskutinę dieną į posėdžius atvyko du: p. p. Norkus ir Menkutis.

Imant suvažiavimo padarytus nutarimus, reikia pasakyti, vargiai bent vienas laikraštinių iš anksto tikėjosi, jog taip toli bus nužengta pirmyn ir taip radikališkai—puikiai bus paimita atydzion gerinimas mūsų laikraštijos. Be ginčų visi pri pažino, jog mūsų laikraštija jau taip toli nuklimpo į raistus, kad toliaus laukiant ir nebeįšerkant kokios—nors išėjgos, gresia mūsų spaudai morališkas bankrutas, o visuomenei—josios demoralizavimasis. Mūsų perijodišką spaudą užviešpatavo asmeniniai vaidai, nešvarios polemikos, pseudonimų kolijimaisi, patvorinė «satyra», insinuacijos, su kuriomis redakcijos, be tam—tikro sutarimo, nebeįstengia kovoti; ant galo visoki mūsų laikraščius teršianti apskelbimai prigavikų, kurie su laikraščių pagalba tuština mūsų bėdino žmogelio kišenes; įvairių gaudagrašių nešvarios reklamos apsigarsinimai—viskas tas siulo mūsų tautiečių ateičiai doriškus griuvėjus. Kasgi mūsų laikraštiją ir visuomenę nuo to pavojaus atkreips, jeigu ne tie patys laikraščių leidėjai, redaktoriai ir publicistai, kurių rankose yra visuomeniškojo gyvenimo vairas? Reikia tik visiems tame darbe susitart. Toks tai susitarimas dabar ir įvyko. Jei-gu mažuma nedalyvavusių laikraščių tam susitarimui ir nenorėtų pritarti, tai ne ką laimės, nes visuomenė anksčiau ar vėliau juos išmes iš borto, kaip atgaleivius ir remiančius mūsų laikraštijos dorišką iširutę.

Nors suvažiavimo programoje buvo atidalinta svarstyman—skyrium leidėjų ir skyrium redakcijų reikalai, arba kaip sakoma—medžagiškoji ir dvasiškoji laikraščių pusės, vienok nuo pradžios iki pabaigai posėdžių dalyvavo svarstymuose visi laikraštinių ištisai. Jei bent tik ten nuo balsa-

vimų redaktoriai prisilaikė, kurie ėjosi apie klausimus stačiai paliečiančius leidėjų finansinę dalį. Tautininkai, socialistai, laisvamaniai ir klerikalai laikraštinių per tas dvi dieni užmiršo savo privatiškumus ir pažiūrų skirtumus; malonu pastebėt, kad iš to atžvilgio nė mažiausio nuomonių skirtumo nepsireiškė. Rodos visi atvyko prisirengę vieni kitiems paduoti brolišką ranką, užmiršti tą, jei kas—ką buvo asmeniškai kada—nors užgavę, visame kame nusileisti, by tik šis susivažiavimas būtų išnaudotas vienam dideliame tikslui—pakėlimui lietuviškos laikraštijos. Suvažiavime, kaip ant laimes, radosi vadovai visų geriausių sriovių. Ar imsim praktiškąją laikraščių leidimo dalį—čia išdėstė spaudos reikalus trys iš turtingiausių ir prityrusių savo profesiją leidėjų: p. p. O'ševskis, Tananevičius ir Paukštis. Politškai—tautiškai—draugijinę laikraštijos sritį visuomet dailiai suvagiavimui išvaizdino. Dr. Šliupas, Šernas, Širvydes. Etikos klausime daug minčių suteikė, kun. Kaupas. Jei buvo trynimaisi partiviškų klausimų, juos padėjo sušvelnyt Grinius ir Michelsonas. Literatūros klausime vėl gi nemažai kalbėjo, Račkauskas, Šliupas ir Širvydas.

Trumpai sutraukus laikraštinių susivažiavimo darbus, štai kas nutarta: 1) Palengva prašalint iš mūsų laikraščių apgavingus ir neetiškos formos apgarsinimus: šundaktarių, monininkų, neėsančių aukso kasyklių, etc. beje pajieškojimus merginų dėl apsedimo. 2) Pasirupinti apie įsteigimą bendros lietuviškos teisingiems apskelbimams rinkti agentūros. 3) Įkurta laikraščių sąjunga po vardu Amerikos Lietuvių spaudos Draugija, kurion prisidėjusie kiekvienas laikraštis įmoka įstojimo \$25 ir kas mėno po \$5. Iš to fondo bus užlaikomi didesniuose miestuose šiek tiek apmokami laikraščių korespondentai. 4) Pritarta zecerijų atsišaukimu, kad spaus tuvėse turi but pridabojama sanitariškumas ir švarumas. 5) Nutarta vykinti gyveniman įprotis, kad korespondentai po žiniomis ir rašantis apie draugijos reikalus, pasirašytų tikru vardu. 6) Tie ką po keliais pseudonimais veda patį su savim polemikas ir kursto ypatų vaidus per kelis laikraščius, nutarta laikraščiams vieni kitiems apie juos pranešti ir melagėlius viešai apskelbti. 7) Iš korespondencijų išmest užsipuldinėjimus ant ypatų. 8) Nesikišt laikraščiams per metus laiko (kaipo bandymui) į reikalus visų tų organizacijų, kurios turi savo organus. 9) Išreikšta neužsiganėdinimas dabartiniai mūsų laikraščių «satyrai», kuri susideda daugiausiai iš nešvaraus ir neteisingo šmeižimo ypatų; palinkėta, kad mūsų satyriški ir tie, ką turi satyros bejuokų skyrius laikraščiai vestų save dorai, garžiai ir etiškai. Tik tokie bus priimami į susitvėrusių laikraštinių draugiją, kurie viršui minėtų principų prisilaikys. 10) Laikraščiuose nurodinėti mūsų keliaujantiems oratoriams, kokie yra tuom tarpu svarbiausi lietuvių reikalai nuo estrados gvildent, beje darsiškinti oratoriams, kaip dailiau, mandagiau ir praktiškiau prieš publiką išeiti. 11) Nutarta ir palinkėta viesiems Amerikos lietuvių laikraščiams laikyties, kiek galima, vienodumo kalbos ir rašybos su-lyg Kraušaičio gramatikos, iki išeis nauji kalbos ir rašybos vadovėliai, kuriuos Didžiosios Lietuvos filologai (Bugas, Jablonskis, Šlapelis ir kiti) šiemet Seinuose susivažiavę nutarė para-

šyt ir išleisti. 12) Išrinkta komisija (rodos šliupas, širvydas, Račkauskas, Šernas), kurie per metų laiką apdišs amerikiečiams lietuviams terminologiją—kaip vienodai reikia pavadinti visas politiškas ir draugijines įstaigas: valdžias, teismus ir tt..

Šią trumpa pažvalga (toli nepilna) suvažiavimo darbų, duoda suprast, kad pagaliaus mūsų laikraštiniškai sykj užsi-briežė bendrus ir didelius lietuvių kulturoje plenus. Ar daug iš jų pasiseks įvykinti, sunku pasakyt. Bet negalima abejot, kad vistiek mūsų laikraščiai jau padarė didelį žingsnį pirmyn ir daug kitokiais save atras sekančiame laikraštintnkų suvažiavime, kuris atsibus 1911 metais apie berželio mėnesį.

Iš «Vienybės Lietuvininkų».

SAJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

49.) Ant «Kovos» Red. Drg. J.B.Smelstoriaus pakeikalavimo, kad P.K-tas palieptų «Kovos» Administracijai ir S.T.K.K-jai, idant jam (J.B.S.) būtų išmokama per mėnesį algos \$60.00, t.y. kaip referendume pripažinta, paaiškinta, kad tas reikalavimas niekur nepasiūstas, nes tiek algos nutarta per referendumą, todėl ji ir turi būti išmokama.

50.) 32-ra kp. prisiuntė protestą, kuris skamba (sutrumpinime): «Mēs 32 kp. protestuojame prieš P.K-tą už jo tarimą NS, kur verčia «Kovos» redaktorių talpinti nominacijos pasekmes. Bet kadangi 1) Tas užsitikėjimas apie teisingą sutvarkymą buvo pavestas P.K-tui, 2) Kad talpinant pasidarytų daug lėšų bereikalingų ir 3) Kad jos nėra tobulos, nes nepažymėta, kiek kurioj kuopoj kiekvienas kandidatas gavo balsų, tai imant į atydą, visą tą mėš nematome reikalo talpinti «Kovoje» tų nominacijos pasekmių.

Priegtam persergstime P. K-tą, kad jis taip greit neįvykdintų savo nutarimų: nes vienas įneša, o kiti du nariai pritaria ir dalykas atliktas. Bet reikia atminti, kad ir P.K-to nariai yra taipgi klaidingi žmonės ir gali padaryti klaidas. Todėl, būtų gerai, kad tie P.K-to nariai savo nuomones paduotu toms kuopoms apsvastyti, prie kurių jie priklauso, o kuopa apsvarsčius tada galėtų paduoti tolesniam aptarimui.

Vardan LSS 32 os kp. Sekretorius P.Kaušius.

Ant šio dalyko duota paaiškinimas linkui reikalingumo patalpinti nominacijos pasekmes.

51.) 9 ta kuopa prisiuntė taipogi protestą, kuris skamba kaip ir augščiau priduotas 32-os kp., tik su tuo išėmimu, kad 9-ta kp. protestuoja ir prieš S gos viršininkų rinkimų pasekmių patalpini-mo, būtent jos taipgi netobulos. Ant to 9-tai kp. paaiškinta, kad viršininkų rinkimų pasekmės suvis kitaip sutaisytos.

LSS Centro Sekretorius Aug. Purvis.

N.Y. City, 24, III, '10.

Pildančiojo Komiteto Tarimas No. 13.

P.K-tui:—Centro Sekretorius «Kovos» N1, 1910 m., apmelagi na mane, lig jau neatrasdamas bei nemokėdamas išreikšt savo pa-siteisinimą mandagiais žodžiais, dėlei negerumo V to Susivažiavi-mo referendumo blankų. Todėl priverstas esu pasiūst Pil. K tui, pertikrinimo dėlei jo originalą rankraščio, iš kurio matysite, jog jame nėra to, ką jis—Sekretorius nori.

Kitokio rankraščio tame klausime nuo Sekretoriaus neesu gavęs. Blankas dirbau rinkdamas iš «Kovos» tilpusio protokolo ir «Kovoje» tilpusių P.K to nutarimų. Jei ten radosi klaidos tai jas negaliu priimti ant savęs, kaip jau minėjau «Kovos» N51, 1909.

Iš sekretoriaus rankraščio galėjau suprast tik kaipo paaiškini-mą, bet pagal toki paaiškinimą blankas padaryt nebuvo tiek laiko (teisingiau sakant pinigų), už tai dirbau kuo pigiausiu būdu, idant neaikvot S gos turta.

L.S.S. «Kovos» Administracija per J. Grinius, Administ. Philadelphia, Pa., 23, I, 1910.

Šią pasiteisinimą, nors ir prisiūstas neoficijališku keliu, P. K-tas priima į svarstimą iš priežasties, kad jis lytisi L.S.S. Cent-ro Sekretorių, per kurio rankas tegalimas oficijališkumas.

Iš pridėtos blankos*) matyt, kad ji nėra taip suformuluota, kaip turėtų būti atspaus-ta, tečiaus nors ir nepilnas formulavimas, bet faktiškų klaidų nėra, kurios yra atspausdintose blankose.

Priegtam patėmijame, kad ateitije Administratorius ir Centro Sekretorius vestų tvarkiau ir draugiškiau jiems pavestus darbus.

Passaic, N. J. 31. I. 10. L.S.S.P.K. Narys P. Norkus.

„ B. K. Kondrotavičius.

Sutinku, išskiriant *pirma daļi* šio formulavimo (t y. link priė-mimo į svarstymą.

L.S.S.P.K. Narys M. M. Račiūtė.

Reiškia: Pagal šį tarimą P.K-tas pripažįsta, kad tos referen-dumo blankos negerai atspausdintos ne per priežastį C. Sekreto-riaus, bet Administratoriaus, ir nutaria, kad Administratorius ir Centro Sekretorius draugiškiau ir tvarkiau atliktų jiems pavestus darbus.

LSS Centro Sekr. Aug. Purvis.

N. Y. City, 22. III. 1910.**)

Pildančiojo Komiteto Tarimas No. 14.

Imant į atydą P.K to Susivaž. (žr. «Kovos» N35, 1909) nuta-rimą N2, kuris skamba: «Visoki įnešimai į P.K-tą eina per L.S.S. Centro Sekretorių, išskiriant P.K. narių įnešimus», aš randu, kad mėš, P.K tas negalime priimti drg. J. Griniaus laišką***) aplen-kiantį Centro Sekr., dėl apsvarstimo dėl šių priežasčių:

Jei mėš norime, kad kiti pildytų mūsų nutarimus, tai turime patis jų prisilaikyti. Ir kol neesame panaikinę, dėl rimtų prie-žasčių, mūsų to pirmesnio nutarimo, negalime jo aplenkti.

Išėmimą tik tada galėtume daryti, jei būtų kokis įnešimas liū-dijantis neištikimybę paties sekretoriaus (kurį tuom tarpu priva-lėtume paslaptįje užlaikyti), arba jei sekretorius atsiskaktų pil-dyti savo pareigą—nepasiūstų įnešimą P.K-tui. Bet pakol kas neturime ant ko pamatuoti mūsų laužymą P.K to pirmesni nuta-rimą.

Nors šis dalykas ir lytisi sekretorių, tas dar nereiškia, kad sekr. pamirš ant tiek savo pareigas, kaipo Sąjungos Sekretorius, kad sulaikyti Sąjungos darbą dėl savo kokio tai ypatingo dalyko. Todėl aš įnešu:

Kad P.K-tas gražintų viršminėtą laišką J. Griniui nurodant P.K-to nutarimą N2, kurio turėtų prisilaikyti, idant P.K-tas ga-lėtų imti tą laišką į apsvarstymą. Sąjungoj turi būti disciplina. N.Y. City, 10, II, '10 P.K-to narys M.M. Račiūtė.

Su drg. M.M. Račiūtės įnešimu nesutinkame. Nesutikimą re-miame ant išgyvenusių S je tradicijų iš sekretoriavimo drg. P. Du-bicko, kuomet organe buvo garsinama: «Su visokiais skundais ant L.S.S. Sekretoriaus kreipkites prie P.K.» Čion yra skundas ant sekretoriaus, ir pridėdamas, jo paties rankraštis, ir jei per jį eitų skundas, kartais jis savo rankraštį galėtų pataisyti. Šis atsitiki-

*) Tą blanką netalpino, nes užimtų bereikalingai vietą, o apie jos tobulumą pasako P. K-tas savo teisme. A. Purvis.

**) Šį tarimą aplaikiama nuo P.K-to Kovo 7, 1910. A. Purvis.

***) Žr. P.K-to Tarime N13 drg. J. Griniaus laišką. A. Purvis.

mas nėra peržengimas S gos disciplinos ir todėl palaikome, kad P.K-tas turi priimti šį skundą į svarstymą.

Passaic, N.J., 12, II, '10. LSS P.K-to Narys P. Norkus.
— — — — — „ B.K. Kondratavičius.

Reiškia:—Pagal P.K-to didžiūmos nutarimą: Visi skundai ant Centro Sekretoriaus turi būti siunčiami tiesiog P.K-tui.

L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.
N.Y. City, 22, III, '10.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N15.

Prisilaikant P.K-to Tarimo N3 (žr. «Kovos» N6, š.m.) mėš P.K-tas, peržiūrėję V.K-to Ref. N13 (1909), randame, kad a) tris V.K-to nariai balsavo už įnešimą 61-mos kuopos, t.y., kad prieš S gos viršininkų nominaciją «Kovos» Administracija turėtų išsiuntinėti kuopoms surašą gerai stovinčių S-gos narių.

b) du balsavo prieš įnešimą 61-mos kp.

c) du balsavo prieš įnešimą 61-mos kp., bet ir palaiko pataišymą: kad Rajono konferencijos rekomenduotų sau žinomus draugus į S-gos įstaigas ir

d) vienas balsavo, kad tą dalyką atidėti ant toliaus.

Taigi, imant į atydą augščiau priduotus faktus, tai 61 kp. įnešimas nupuolė.

N.Y. City, 4, III, '10.
East Pittsburg, Pa.,
Passaic, N.J., 9, III, '10.

L.S.S. P.K-as { M.M. Račiute
B.K. Kondratavičius
P. Norkus

Reiškia: P.K-tas vienbalsiai pripažįsta, kad 61-mos kp. įnešimas (žr. V.K-to Ref. N13 «Kovos» N45, 1909 m.) nupuolė.

LSS Centro Sekr. Aug. Purvis.

New York City, 23, III, '10.

Pildančiojo Komiteto Tarimas No.16.

Imant į atydą, kad Sąjunga iki šiolei nėra nieko tarusi ant žemiaus paduotų klausimų, tad P.K-tas įneša V. K-tui, idant jis aptartų, kaip Sąjunga turi atsinešti linkui žmonių.

1) Kurie darė expropriacijas Rusijoje laike revoliucijos, kokios nors politiškos organizacijos vardu, naudai tos pačios organizacijos;

2) Kurie darė expropriacijas laike revoliucijos kokios nors organizacijos vardu, bet savo ypatiskai naudai;

3) Kurie darė expropriacijas savo naudai; niekeno vardu;

4) Kurie pasielgė pagal pirmąjį klausimą Rusijoje ir skelbia naudą panašaus pasielgimo ir Šv. Valst. Amerikoje;

5) Kurie savo privatiškuose pasikalbėjimuose išteisina expropriaciją atliktą niekeno vardu, bet savo naudai, kad tuomi suteikt sau geresnę progą tarnauti žmonijai platinant apšvietą ir susipratimą.

6) Kurie yra netik išreiškę savo pažvalgas 4-am ir 5-me klausime, bet būtų ir taip pasielgę.

New York City
East Pittsburg, Pa.,
Passaic, N. J., 9, III, 1910.

LSS P.K tas { M.M. Račiute
B.K. Kondratavičius
P. Norkus

Reiškia: šis įnešimas į V.K-tą per P.K tą vienbalsiai priimtas.

LSS Centro Sekr. Aug. Purvis.

New York City, 23, III, '10.

L.S.S. Referendum "II", 1910 m.

LSS 45 kp. įnešimas tilpęs «Kovos» N11, š.m., tapo parentas per 52 ros kp. įnešimą visos S-gos Referendumui. Įnešimas skamba:

«Žiūrint ant to:—1) Kad susivažiavimai atneša visada S-gai

naudą; 2) Kad reikalinga išdirbti plianus ir taisykles a) dėl agitacijos vedimo tarpe lietuviškai kalbančio proletarijato ir b) pakėlimo klesinio susipratimo tarpe sąjungiečių; 3) Kad reikia išdirbti naują arba perkeisti esančia S-gos taktiką linkui daugelio iškilusių klausimų draugijoje; 4) Kad reikalinga nureguliuoti S-gos darbininkų algas; kadangi būtina reikalinga pakelti S-gos blogąjį finansinį stovį ir 6) Kadangi daugelis kitų dalykų randasi, kurie reikalauja visapusiško apkalbėjimo, tai LSS 52-ra kuopa savo susirinkime laikytame Kovo 13, 1910, nutariam ir įnešame visos S-gos referendumui, kad,—

LSS VI Susivažiavimas įvyktų 1910 m. Berželio mėnesio pradžioje mieste Newark, N.J.

N.Y. City, LSS 52-os kp. K-tas { Org. A. Purvis
Prot. Rašt. P.J. Beliauckas
15, III, '10. { Turto Rašt. M.M. Račiute

Tokiu būdu tai klausimas, ar VI as susivažiavimas turi įvykti šįmet, jei taip, tai kur ir kada eina ant svarstymo ir svarstymas užsibaigs April trisdešimtą dieną, 1910 m.

Paiškinimai. 1) Visos nuomonės linkui to klausimo turi būti siunčiamos tiesiog «Kovos» Redakcijai. 2) Kuopos, kurios sutinka, kad VI-tas susivažiavimas turi įvykti šįmet, bet nesutinka su skiriama Susivažiavimui vieta ir laiku, turi savo skiriamą susivažiavimui vietos vardą ir laiko paminėjimą prisiųsti Centro Sekretoriui neveliaus April dešimtos, 1910 m. Kitaip, tai ant Referendumo blankos bus paminiama dėl susivažiavimo tik vieną vietą. O dėdamas ant nubalsavimo dėl susivažiavimo—vietų įvardijimai ir laiko paskirimai irgi turės būt kiekviena prozoleija palaikyta bent per dvi kuopas.

Centro Sekr. A. Purvis.

N.Y. City, 23, III, '10.

Illinojaus Rajono Reikaluose.

«Kovos» N11 patėmijau, kad Illinojaus Rajono draugai išrinko mane sekretorium. Todėlgi yra mano pareiga pranešti draugams, kad aš atsisakau užimti tą vietą, kadangi man gyvenimo aplinkybės nepavelija. Ir pavadu sekretoriaus vietą po manim daugiau balsų gavusiam drg. S.S. Katkevičui.

Draugai, meldžiu atleisti man, jeigu padariau nesmagumą atsisakydamas, bet ne aš patsai netikėjau, kad būsiu priverstas atsisakyti. Jūsų dėl Socijališkos Revoliucijos.

Jul. Mickevičius.

Klaidos atitaisymas.

«Kovos» N9, 1910 m. ant pusl. pasakyta: «Prie Pildančiojo K-to Tarimo N5», bet turėtų būt: Prie Pildančiojo K-to Tarimo N6.

L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

22, III '10.

PASMERKITE MANE!

Negalėdamas ilgiau nukęsti šmeizimų ir juodinimų, kuo nesigaili drabstyti ant manęs drg. M. Alminavičius, apskelbęs, kad esu kriminališka pasielgęs su viena jauna mergaite, už ką buk mane LSS. 58 kuopa, iš Kenosha, Wis., pavarė iš savo tarpo. Nežiurint, kad tas žmogus, nustojęs sąžinės, šmeizė, visiems pasakodamas, kad esu taip niekšiskai pasielgęs su 12—13, kitiems gi su 4—6 metų mergaite, 137 kuopa, kad nelaikyti savo tarpe tokį niekšą—kriminalistą, užklausė 58 k., ar tikrai taip yra su J. J. Chiapu. Gauta atsakymą, kad 58 kuopa nieko apie tai nežino. Taigi čia yra tik nedoras šmeizimas, kokio nesigėdi M. Alminavičius.

Antras dalykas, kuris meta ant manęs paniekimą. Iš rašydama 137 kuopai iš centro administracijos literatūros, parašiau, kad prie progos prisijūstų man 200 atvirėlių, už kurias aš užmokėsiu. Administracija siųsdama 137 kuopai literatūrą, sykiu sudėjo ir atvirėlias, kurias žinoma, aš pasiėmiau. Kuopa gi pareikalavo jas iš manęs. Liepiau rašyti administracijai ir paklausti, kam atvirėlės pasiūstos. Administracija atsakė, kad siuntė viską kuopos vardu, kad aš nieko neminėčiau apie atskirimą atvirėlių nuo literatūros. Tokiu budu akįse kuopos ir kitų lieku vagis, pasisavinantis svetimą mantą.

Taip paniekintas, pažemintas, be užsitikėjimo likti—o baisu! Nejaugi ir tarpe draugų nėra teisybės ir doros, kad taip lengvai pasirįsta užmušti morališkai. Juk geriau pranyk iš šio neteisrybių pasaulio, negu gyvent morališkai užmuštam, dagi per tokius pat kovotojus už dorą ir teisybę, negu nustoti tų idėjų ir troškimų, už kurių įsikunijimą taip troškau kovoti.

Pasmerktas neteisringai be jokių tikrų prirodymų, kreipiuosi į draugus sąjungiečius—lai jie sprendžia ar turiu likti ti pasmerktu ir už kriminalistą palaikytų.

Juozas J. Chiapas.

Iš menko nesupratimo draugams daryti užsipuldinėjimus ir paniekinti be kaltės ištirimo yra nepadoru. Drg. J. Chiapas taipgi perdaug įsiveidžia tuo, kad kuopa pareikalavo atvirėlių sugražinimo. Ar kuopa, ar drg. Chiapas jas išsirašė—tai menkniekis, nes kas už jas užmokės sąjungai, tas ir savintis gali. Kuopa, negavus atvirėlių galėjo pranešti administracijai, kad ta išsiųstų daugiau, nes išrašytas paėmė pardavinėti drg. J. Chiapas. Ir čia dalykas būtų užbaigtas. Kelti bereikalingus vaidus už tat—tai neišmintingai, nedraugiškai. Apšmeiziantis, jeigu šmeizia be darodymo faktų, vertas aštraus papeikimo. Ypatingai piktumai tarp socialistų neprivalo siekti iki tų ribų.

Apie tai su šiuo pasiteisinimu užbaigiama, nes priežastis, kelianti nesutikimą tarp 137 kuopos draugų yra permenka, kad reiktų viešai per organą skelbti, galint ant vietos dalyką išsiaiškint.

Red.

Ar visur taip veikiama?

LSS. 65-ta kuopa pusėtinai veikia. Pirmutiniu kartu ją tvėrė drg. J. Žolaniš, ji įgavo priešus iš susipratusių draugų ir todėl sirgo ir ką-tik nemirė, bet ant laimės atmosferoje atsimainė ir ji pagijo. Už nekuriu laiko nuo tų pačių žaidų ji mirė, bet ne amžinai. Ir vėl atgijo ir pradėjo veikti su nauja energija ir jai šypsojasi ateitis. Pradėjo rengt teatrų, prakalbas, referatus ir tt.. Pradėjo ji persekioti viską, kas tik ne socialistiška, nors ir gera, pradėjo persekiot net ir draugus, kurie netaip drįso manyt, kaip jos vadovai mono. Ir dabar rengiamos prakalbos ir referatai, bet apie tai pranešama tik ištikimiems. Jei ir nueisi į tokias prelekcijas, ir nors prašai diskusijom balso, bet jei netaip išsireiški, kaip nori 65 kuopos vadovai—antru kartu nebegausi balso.

Na ir norima, kad vartojant tokią žiauria taktika mums

sektųsi. Mus negali mylėt žmonės dėl to, kad mes nenorime but jiems pavyzdziu.

Kasžin ar taip ir kitur draugai elgiasi?

Tikiu, kad draugai 65-tos kuopos perskaite šias eilutes mes tokią blogą taktiką, prašalys iš savo tarpo ypatingumus ir solidariskai imsis už darbo. Jai šio nepakaks—kitu kartu privesiu pilnus faktus, kurie gana nemalonūs, taip lygiai, kaip teisybė visada karti.

S. P.—a.

PASVEIKINIMAS.

Pasakojuimas senelio iš tikro atsitikimo.

Baltgudžiškai parašė W. T.

Buvo tai seniai, seniai—dar kuomet buvo baudžiava. Buvau tada vaiku, bet viską gerai atsimenu, lyg kad tas atsitiko tik vakar.

Atėjo,—neduok dieve,—toks šaltas bado metas. Duonos namie mažai, o čia ant nelaimės mūsų kaime taip ėmė sirgt ir mirt, kad blogesnių metų—kaip pasakojo seni žmonės ir nebeatsimena. Užtai ir laukėme nekantriai visi naujų metų, nes manėme sau: eisime pas poną su pasveikinimu ir priegtam ko—nors paprašysime. Gal ir susimylės ir pagelbės nelaimėje. O reikia žinoti, kad mūsų ponas buvo labai piktas, todėl kiekvienas ir bijojo jo: laukėme—sakau—šventės kaip kokio išgelbėjimo.

Atėjo nauji metai. Susitarėm visi, kad seniausias iš visų, Mikas, sveikys poną, o po tam visi sykiu suriksime. Iš anksto susirinkome šeimynkštėje*) ir ilgai laukėme kol atėjo tarnas (lekajus) ir nepasakė, kad eiti į raštinę.

Nuėjome. Tarnas atidarė duris į raštinę, kur ponas jau sėdėjo. Stumėmės į ten urmu, o mūsų Mikas atsikrankštė, nusišluostė nosį ir nelaukdamas, pradėjo kalbėti.

Bet tuo kartu pasidarė tokia štuka, katros gal iki mirties neužmiršiu.

Jonas mano kaimynas, kuris paskutiniu ėjo, kaž-kaip sugaišo durįse, o tarnas, uždarydamas duris, privėrė apivarą nuo kojos. Ir tik Mikas atidarė lupas, kaip Jonas, pasistumėjęs į priešakį, krito ant pilvo ir kaip suriks: «Kad tu nudvėstum, gyvate! Kad dievo žemės nematytum! Kad tave nežinau kas!»...

Męs net nutirpome nuo baimės! Kas bus, kada ponas pamislys, kad tai jį kolioja? O tas ir taip išėjo. Ponas su piktumu pažiūrėjo į mus, kaip ir jieškojo kaltininko, bet kaip nekuomet, ramiai pasakė:

—Ačiū, ačiū! O ką tokio norite?

Visi vienbalsiai surikome:

—Poneli, auksinis, susimilk ant mūsų! Blogi metai! Matyt iš bado prisieis numirti! Dovanokit ką—nors: žirnių ar miežių!...

—Gerai, gerai,—atsakė ponas, ir kaž-ka pabraukė ant kortelės.

—Imkit ir eikit pas ekonomą, o jis jums duos tą, kas čia parašyta!

*) Kur guli ir valgo dvaro tarnai.

No.
Pasi
linksmi,
kartis žirr
sjuokėm
pradėjome
Ant
atsirado Z
—T
Visie
ženklas,
tas. O Z
—O
labiau pat
šis ženklas
ir nemoky
Zmit
—O
čiūs!
* Nusi
ar eit pas
gauti.
Bet l
kuris vien
Pašau
Atėjo
kė, o ant
—Ga
timas taip
mus. Žin
—Na,
visi.
Ir nu
Perska
žirėjo:
—Pal
Na, m
net bernus
mas šaukia:
—Hej,
Kas bu
gerai perska
žirniai, buvo
Visas P
Jau dev
kovoja už b
dimo, griebe
tinguosius,
Franczija
ninkam užin
įvedami gyv

Pasilenkėm lig žemės, padėkavojom ir nuėjom labai linksmi, kad viskas gerai pasibaigė ir kiekviename teks koks kartis žirnių ar miežių, ar dar gal kas. Ant kiemo gerai pasijuokėm iš Jono, kad jis taip daliai sveikino poną, ir toliaus pradėjome gerai apžiurinėti kortelę, kas ten parašyta.

Ant nelaimės nieks iš mūsų nemokėjo skaityti. Bet čia atsirado Zmitras ir rodydamas ant vienos raidės, sako:

—Tas ženklas visai apskritas, turbūt tai žirniai bus!

Visiems patiko toks aiškinimas Zmitriaus. Apskritas ženklas, dėl ko ne žirni turi reikšti? Žirnis taip pat apskritas. O Zmitras dar drąsiau aiškina tolius:

—O tas aštrus ženklas, tai turbūt miežiai! Mums dar labiau patiko jo žodžiai,—Tiesa miežiai taip pat aštrūs, kaip ir šis ženklas, turi but miežiai! Žiurekit koks jis protingas: nors ir nemokytas, o skaityt gali!

Zmitras vėl toliaus:

—O čia lyg labai užsuktas ženklas,—ar kartais ne kančius!?

* Nusigandome; o gal ir tikrai tai kančius... Ir nežinome ar eit pas ekonomą, ar ne, nes kančiaus nieks nenorėjo ragauti.

Bet kažin—kas atsiminė, kad Motiejus turi sunų Miką, kuris vieną žiemą mokinosi skaityt.

Pasaukėm jį.

Atėjo Mikas, žiuri į kortelę lyg kad į sieną,—stenėjo, mykė, o ant galo pasakė, kad rašto skaityt nemoka.

—Gal ir kančius čia yra, bet rodos, kad tai ponų pripratimas taip rašyt. Ponai visuomet taip rašo tokius sukinėjimus. Žinoma, fanaberija!

—Na, kad nekančius, tai eime pas ekonomą.—sušuko visi.

Ir nuėjome, atidavėme jam pono kortelę.

Perskaitė ekonomas, pakraipė galvą, žvairai į mus pažiūrėjo:

—Palaukite—sako, o pats nuėjo į šeimynykščią.

Na, manom sau, turbūt taip labai ponas apdovanojo, kad net bernus reikia šaukti į pagelbą. Klausome, o čia ekonomas šaukia:

—Hej, vaikinai, atneškite rykštes!...

Kas buvo toliaus,—nekalbėsiu. Išėjo taip, kad vienok gerai perskaitė Zmitras pono kortelę: buvo čia ir miežiai ir žirniai, buvo ir kančius...

Vertė, K. J. Valys.

SUGRYŽO!...

Visas Paryžius buvo paskendęs mėnulio šviesoje.

Jau devynios savaitės, kaip Paryžiaus darbininkai baisiai kavoja už buvį. Iškentėję daugelį metų vergystės ir prispaudimo, griebėsi jie už ginklo ir stojo į eiles kovotojų prieš turtinguosius, išnaudotojus ir prispaudėjus, ačių kuriems visa Francuzija susilaukė baisiausio nupuolimo. Pavyko darbininkam užimti Paryžių, kuriame įtaisė naują valdymo būdą, įvesdami gyveniman teises, saugojančias nepaliečiamybę—dar-

bininkų klesos. Tas, garbės vertas, nors trumpas darbininkų valdymas žinomas istorijoj vardu «Paryžiaus komunos 1871 m.»

Bet ant nelaimės likusioji Francuzija nekeliavo taku pramintu jau paryziečių; liaudis paskendusi tamšybėje, pripratusi prie vergystės, nesuprato prakilnių siekių Paryžiaus darbininkų. Turtuoliai gi ir jų valdžia išbėgė iš Paryžiaus, pasilėpė netolymam mieste Versal'e, iš kur išsiuntė savo armiją, kuri apsupo Paryžių. Darbininkai gynėsi visu savo narsumu. Versal'io kariumenė su vargu prasimušė į priemiestį. Kiekvienas namas tapo tvirtove. Tada tai Paryžiaus darbininkai pasirodė su savo drąsa, paniekinimu mirties ir prisirišimu prie liuosybės. Linksmi jie žudavo, paskutiniu atdusiu dar šaukdami: «Te gyvuoja liuosybė!»

Versal'io kariumenė, kur tik įsiverždavo į Paryžių žvėriškiausiai elgėsi su kvotojais už laisvę. Nekalčiausius nemielaiširdingai sušaudydavo šimtais, pasistatę prie murinių sienų. Buvo prisakyta kankinti be teismo—ir turtuolių valdžia vadino tą «įvykdytu ramumu». Darbininkai gynėsi iš paskutiniųjų, užsidegimas prasiplatino net ir tarp vaikų.

Jau pritemo. Tamsus dangus kruvinai paraudonavo nuo degančiųjų namų. Gatvėmis vaikščiojo apsiginklavę kareiviai. Prie vadovaujančio kapitono priėjo kareivis, vesdamas suimtą ant barikadų vaikną, ir paklausė, ką su juom daryt.

—Sušaudyti,—šaltai atsakė kapitonas.

—Garbingas kapitone,—tarė suimtasis, atleisk mane ant valandėlės. Nubėgsiu pas savąją motiną ir atiduosiu jai laikrodėlį ir pinigų, kuriuos turiu prie savęs. Tuoju sugrįšiu...

Kapitonas pažiūrėjo į vaikną; sujudino jį jo malonus veidas ir gražios akys, pagailo ir tarė:

—Eik!

—Tuoju sugrįšiu, ačių jums,—tarė vaikinai ir greitai nubėgo link namų.

Kapitonas gi nusišypsojo ir tarė: nesugrįš! Kareiviai dvasioje patvirtino tą daleidimą ir užsiganėdino, jog nors tą vaikną nereiks prisiimti ant sąžinės.

Tuom tarpu daug aukų krito prie murų. Nespėjo surikti prisakymas, kaip šimtai kulų perveria kovotojų širdis.

Tik spėjo išnykti rukas, kaip per lavonų kalną peršoko Jaunas vaikinai. Užilsęs jis atbėgo, priėjo prie kapitono ir tarė:

—Štai ir aš esu, atidaviau jau motinai laikrodėlį ir pinigų...

—Ką?—pasakė nusistebėjęs kapitonas,—sugrįžai!

—Daviau žodį—tarė vaikinai, o prie to, dar tokių pat esu, kaip ir tie, kuriuos neseniai jūs sušaudėte. Nėsu geresniu už juos todėli užmuškite ir mane!

Kam tas vaikinai sugrįžo,—pamislįo kapitonas,—dabar priverstas esu jį sušaudyt. Toksai jau paliepimas! Tą patį jautė ir kareiviai, kuriuos vaikinai pasiržimas labai sujudino. Bet pasigirdo paliepimas. Vaikinai drąsiai stojo prie muro, nusiėmė kepurę ir laukė. Kareiviai nuleido ginklus. Per jų žiaurios veidus riedėjo ašaros. Bet paliepimas ima viršų. Vaikinai sušuko: «te gyvuoja liuosybė!»

Tada sutrenkė šuviai... ir mažas kunelis krito negyvu ant anksčiau nukankintų brolių.

—Komuna nyksta nuo mūsų,—šnibzdėjo kapitonas, rankove trindamas akis,—bet niekad neprazus jos dvasia, jei jos tarpe gimsta tokie vaikai!

Vėrtė, *Vladas Kairys.*

DARBININKO KRONIKA.

New Castle, Pa. Kovo 23 d. teismas nagrinėjo bylas trijų laikraščių: du socialistų laikraščiai «Free Press» ir «Solidarity» likosi nubausti pinigine pabauda po 600.00, republikoniškas «Herald» likosi išteisintas. Tokia mat teisingystė teismo, esančio rankose kapitalistų. Visi tie laikraščiai likosi apskūsti už tai, kad netalpino redaktorių vardų matomaj vietoj. Už tą prasizengimą socialistų laikraščiai turi užmokėti po 600. dolerių, o republikoniškas laikraštis taip pat prasizengęs, liuosas nuo pabaudos.

Philadelphijos gatvekarių streikas tęsiasi. Prisidėjusi dėl užnojautos sustreikavusiai gatvekarių aptarnautojų unijai darbininkai sugrįžo į darbą, bet kunduktoriai ir motormonai žada kovoti iki nelaimės savo sunkios kovos.

Visoms darbininkų unijoms išsiuntinėta rezoliucija, reikalaujanti, kad kiekviena jų išrinktų po dešimt savo atstovų į konferenciją, kuri atsibūsianti Kovo 31 dieną Labor Lyceum svetainėje. Konferencijos tikslu yra suorganizuoti naują politišką darbininkų partiją. Tam tikslui apdirbti jau plenai.

Kolumbijoje nuo tulo laiko viešpatauja riaušės dėl neišpildymo amerikonių. Ypač Bogota mieste vietiniai gyventojai neapkęsdami amerikonių kelia riaušes ir daro užpuolimus ant amerikonių. Kovo 22 dieną čiabuviai užpuolė ant dviejų anglikų, kuriuos palaikė už amerikones ir smarkiai apdaužė.

Vietinė valdžia nors stengiasi nuraminti kolumbičius, bet nesiseka. Sako, turės įsikišti į Jungtinių Valstybių militarišką spėką, jei diplomatišku keliu nepagorins savo piliečių, kurie per daug matomai kolumbičiams įgriso su savo «bizniais».

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieriaus, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinotos.

CHICAGO, ILL. 13 d. kovo š. m. Čikagos C. K. suvienytų kuopų parengė Vakarų dalyj prakalbas.

Gyvuojanti čia 22-ra kuopa LSS. stengėsi padaryti susirinkimą kuoskatlingiausiai, bet paprastas tos miesto dalies žmonių rambumas, mažai ką buvo pajudintas ir dabar, antra priežastis tame, kad tam pačiam laike toj, pačioj dalyj, bažnytinėj svetainėj buvo darytos prelekcijos «Tėvynės Mylėtojų draugystės». Bet visgi ant prakalbų buvo suvirš pusė šimto žmonių.

Pirmasėdžiu ant susirinkimo patarnavo 22-ros kuopos organizatorius drg. J. Butmonas.

Pirmausiais, išėjo kalbėti drg. Žagaras: kalbėjo kas link netikusios Gudijos valdžios ir paskui kitų valstijų, kalbėjo per daug ilgai, o įspudžio beveik jokio nepadarė. Paskui

vienas draugas padeklamavo, ir p. Dunduliukė pagriežė ant smuikos. Toliaus išėjo kalbėti drg. Gugis: kalbėjo trumpai bet jausmingai, taip kad didesnei pusei susirinkusiųjų pasirodė net ašaros. Kalbėjo apie visiem neapkenčiamus, visų paniekinamus «cicilikus»: kas jie tokie per vieni ir tt. ir ragino žmonis prie apšvietos. Kalbėjo maž-daug taip: kodėl mus niekina, purvais drabsto, verčia ant mūsų galvų pramanytus daiktus ir t. p., ar mes netoki pat žmonės? Štai matote mane, kuom aš skiriuosi nuo jusų? Tik tuom socialistai, mes skiriamės nuo kitų, kad mes negalim taip ramiai žiūrėti į badu mirštainčius tokius pat žmones kaip ir visi, tuom tarpu kada pas kitą lužta sandėliai dėl nedateklio vietos jų patalpinimui; mes negalim matyt ašarų našlės, katra prispirta aimanuot alkio mažų jos kudikių, mes negalim ramiai žiūrėti kada kokiuose tai Mandzurijos laukuose, sunų tautos, keikdami savo gyvenimą, savo artimą ir viską, kame jis tik mato to priežastį, nežmoniškai cypdami, raitos nuo kančių, katrose pamažu jie miršta; negalim matyti, kaip po tam motinos, netekusios savo sunų, pirm laiko turi eiti į kapus ar tapti beprotėms, negalim ramiai žiūrėti, kaip tukstančiai darbininkų siulo savo spėkas kokiam-nors darbdaviui, o jų moteris su vaikais namie miršta badu; negalim girdėti kaip beturtį žmogelį teisia ant visados į keplą, arba kaip dėl dešimtuko meta žmogų iš bažnyčios, jo paties pastatytos. Delto mes toki netikę, kad mes negalim būti šaltai žiūrėtojais į visą tą, ką daro mūsų augštesnioji luoma, jie stengias kaip galima mus paniekinti, nužeminti ir išnaikinti, o tu atkartotojai jų norų, ne kas kitas, kaip apgailėtinas tamsuolis, katras puskui pamatęs visą tą, kas darosi ant svieto, pats atėjęs paduodi ranką socialistams, išpažindamas savo pirmąsias klaidas: Tokioj prasmėj buvo kalbama.

Kalbą užbaigė karštas delnų plojimas ir nulipo nuo pastovos lydomas padėkos akimis.

Paskui apsiėme padainuoti drg. Stasiulis «Kalinių dainą», bet butų geriaus, kad butų patylėjęs. Paskui pagriežė ant smuikos p. Dunduliukė.

Ant galo kalbėjo drg. Jau? ? apie darbininkų padėjimą, bet savo kalbą ištęsė per ilgai, žmonės pradėjo skirstytis. Paragino žmones prenumeruoti knygą «Moteris ir Socializmas»—vienas prenumeravo. Vienas prisidėjo prie 22-ros kuopos LSSA.

Rods, kad prakalba pasėjo šiokį-tokį grūdą į klausytojų širdis ir jeigu butų galima rengti tankiau, atneštų nors truputį pasekmės, bet nelaimė, aukso viešpats stovi pryšakyje.

C. K. suvienytų kuopų ir dabar turės deficitą, nes apgar sinimai prekiaavo \$1.75, svetainė \$5 00, o surinkta aukų dėl padengimo iškaščių \$3 05. \$5.70 C. K. turės pridėti savo, o tų «savo» nėra iš kur imti.

Kazys.

BROOKLYN, N. Y. Tarp kelasdešimčio įvairių organizacijų rubsiuvių (kriaučių) profesionalinė sąjunga (unija) yra didžiausia. Susiorganizavo ji 1901 metais ir tais metais pergyveno gana sunkų streiką, kuris tęsėsi per 7 savaites, bet užsibaigė darbininkų laimėjimu, nors ir kontraktoriai taip gi buvo gerai susiorganizavę, tečiaus darbininkų solidariskumas

buvo uolesn
sisakė atna
streiką. I
vaites, kon
lumas prad
nors jau in
tas pačias
tais. Tas u
gijai rubsi
nusiminan
kad laimėj
Krizit
mi dirbtuv
tikėjo.

Už t
buvo taip
ir vidurdie
bininkus į
ninkai sut
reikalavima
kai, laikyd
šio laiko ru
šiais i
gegužė, su
lietuvių or
Rubsi
ima nepaal
gimo viešu
\$75.00 rev
strekerian
New York
smulkesnė
jimą.

Daba
laukiamo
pos ir Apš
kad apsilė
mis pajieg
va butų be
Rubsi

išrinkti ke
miestelius
tu: J. Perk
kad neišrin
šą socialist
kad jo ren
sų, kaip r
čių, visgi
54 skyriau
kaipo neiš
Supra
susirinkim
mas buvo
120 balų,
nerinktas,

buvo uolesnis ir paėmė višų. Praėjus metams darbdaviai atsisakė atnaujinti padarytus kontraktus ir tas pagimdė antrą streiką. Ir sekančiais 1902 metais streikas tęsėse per 7 savaites, kontraktoriai stipriai laikėsi, bet 8-toj savaitėje jų uolumas pradėjo minkštėti ir vienybė išsirišti. Darbininkai, nors jau ir jų energija išsisėmė, tačiau atlaikė ir išreikalavo tas pačias darbo sąlygas, kokios buvo iškovotos pirmais metais. Tas antro streiko laimėjimas įvyko pasidėkavojant energijai rubsiuvių sąjungos vadovui K. Balčiūnui, kuris palaikė nusiminančius jau darbininkus vienybėj patol, kol nepamatė, kad laimėjimas bus jų pusėj.

Kriziui užstojus darbdaviai apšaukė lokautą, uždarydami dirbtuves savaitę prieš kalėdas, ko darbininkai visai nesitikėjo.

Už tokią kalėdų dovaną darbininkai savo darbdaviams buvo taip dėkingi, kad šie pastarieji nedrįso su darbininkais ir vidurdienyje susitikti gatvėje. Matydami, kad per daug darbininkus įžeidė, pradėjo taikytis, reikalaujanti, idant darbininkai sutiktų viena valanda pailginti darbo dieną, bet toks reikalavimas likosi priimtas švilpimu. Ir lokautą darbininkai, laikydamiesi stipriai vienybės, gan greit prašalino. Iki šio laiko rubsiuvių unija laikosi tvirtai.

Šiais metais nutarė ji apvaikščioti darbininkų dieną 1 gegužė, surengti demonstraciją, kurioje žada dalyvauti visos lietuvių organizacijos.

Rubsiuvių unija ir tarp progresyviškų organizacijų užima nepaskutinę vietą, prisidėdama kada tik gali prie surengimo viešų susirinkimų, o revoliucijos metais, paaukavo \$75.00 revoliucijos reikalams. Pernai Baltimorės lietuviams streikieriams paaukavo \$200.00. Švedijos streikieriams \$50.00 New Yorko kelinių siuvėjams—streikieriams \$100.00, taipgi smulkesnėmis aukomis nesykį yra parėmus darbininkų judėjimą.

Dabar paskyre \$25.00 knygyno įkurimui, bet čia, kad to laukiamo knygyno da neturime, reikia rupeikti LSS. 19 kuopos ir Apšvietos Draugijos narius, lyginai ir kitas draugystes, kad apsilėdžia ir nesirupina įvykdyti tą sumanymą bendromis pajiegomis. Esant Brooklyne apie 50—60 draugijų lengva būtų bendromis pajiegomis įkurti puikiausį knygyną.

Rubsiuvių unijos 54 skyriaus nariai reikalavo 1909 m. išrinkti keliaujančius organizatorius, kurie važinėdami po miestelius organizuotų lietuvius. Unija pastatė du kandidatus: J. Perkuną ir Liutkauską. Unijos pirmininkas įsiveidė, kad neišrinko jo draugą, uolų demokratą, bet demokratų priešą socialistą J. Perkuną. Unijos pimininkas, nežiurėdamas, kad jo remiamas kandidatas Liutkauskas gavo mažumą balsų, kaipo nepergeriausią reputaciją turintis tarpe brooklyniečių, visgi nusiveda į generalinį ofisą ir perstato Liutkauską 54 skyriaus išrinktu organizatorium, o išrinktąjį Perkuną kaipo neištikimą anarchistą.

Suprantama, kad patyrus tą «gišeftą» unija tuoj sušaukė susirinkimą. Po ilgų debatų išėina aikštėn, buk nubalsavimas buvo neteisingas ir reik išnaujo rinkti. Perkunas gauna 120 balsų, Liutkauskas gi 3 balsus. Vienok Liutkauskas nors nerinktas, užėmė organizatoriaus vietą, o išrinktasis socialis-

tas J. Perkunas da dabar nieko nežino apie jo išrinkimą. Unijos nariai dabar nerimauja, matant tokį pasielgimą 54 skyriaus viršininko p. Kulio, kuris saivališkai pradeda elgtis.

Apšvietos Draugija savo paskutiniame susirinkime nutarė protestą prieš «Vienybę Lietuvninkų», kuri platina vaidus tarp brooklyniečių.

«V. L.» yra organu Apšvietos Draugijos, kuri turi į 70 narių ir visi prenumeruoja organą. Bet rodosi, dabar pasijieško sau kitą organą, nes «Vienybė L.» pavirto į šmeizimo ir nesutikimų sėjimo įrankį p. V—čiui.

Laukiant laikraštinių ir redaktoriu susivaziavimo, vietinė inteligentija manė surengti atsakanį tam vakarą bet rodosi, straiptiniai p. V—čio ir išvadinimas neužtarnautais vardais tu, kurie daugiausiai veikia, atšaldė nuo to. Rods, esant man paskutiniam to susivaziavimo posėdyje, buvo pakelta per J. Grinių, «Kovos» atstovą, kad bent kitam laikraštinių susivaziavimui surengti vakarą su paskaitomis, prakalbėmis ir t. p. Bet tam smarkiai atspriešino p. J. O. Širvydas, «V. L.» redaktorius—«Liaudies Mokyklos» organizatorius, nežinia kodėl prieštaraudamas apšvietos plėtojimo reikalui, sakydamas «š tiesiog protestuoju prieš J. Griniaus užmanymą», nors tas užmanymas reikalauja, kad susivaziavę netik savo naudai, bet liaudies apšvietos labai šį—ta veiktų. Tai mat, kaip daug rupi liaudies apšvieta «Liaudies Mokyklos» organizatoriui. Neįstabu, kad apart garsaus išbugnijimo ta mokykla ir stovi—apleista ir tuščia varpučiu apžėlus.

Nors p. J. O. Širvydas vieną skelbia, bet kitą daro. Rodosi, nori kad ta liaudis vis grimstų kudrose tamsybėse. Tas matoma ir iš «V. L.», kur nuo tulo laiko redakcija stengiasi įvairiais budais sėti neapykantą prie socialistų. Neužtenka šmeizimų, bet da ir savo kaltes, rodosi, nori suversti ant neapkenčiamų savo priešų sucijalistų. Kad tulas korespondentas (rodos «V. L.» N 2 š. m.) klausia, kur socialistai padėjo žmonių suaukautus kankiniams pinigus, redaktoriu nepadėjo jokios pastabos, kad pinigai vieni išsiųsti, kiti gi randasi pas jį (J. O. Širvydą) kaipo buvusį LSS. Rev. Rem. Kom. išdininką. Nors nuo sąjungos atsisakęs jis jau antri metai, bet suaukautus pinigus laikosi pas save, ir atskaitos neišduoda. Ir tas parodo, kad čia yra noras pasėti tarp žmonių neuzsitikėjimą socialistais. Štai sausio 23 d. vienoje vestuvėse buvo užmanyta padaryti kolektą kankiniams. Tulas tautietis įtužęs išvadino socialistus viešai vagimis, kurie surinkę pinigus neišduoda jokių atskaitų ir tokiu budu tukstančius suvagią. Ir beabejo čia reikia kaltinti J. O. Širvydą, kuris tą dėmę užtraukė ant socialistų savo pasielgimu. Aukos da ir dabar plaukia, matoma tas iš «V. L.», bet p. J. O. Širvydas nepagarbina, kad tos aukos kam išsiųstos, ar liekasi pas jį. Bet LSS, nė socialistai negali už tai atsakyti, nes p. J. O. Širvydas nėra sąjungos nariu ir pinigai, kurie suaukauti ir jam kaipo Rev. Rem. Komiteto išdininkui įduoti, turi būti naujam R. R. K. išdininkui perduoti.

P. V.

PASTABA: Kadangi p. V—čio šmeizimams atsakė jau drg. J. Šukis, P. Silpnutis ir V. Paukštys, todėl šioj korespondencijoj nurodymus neteisingumo p. V—čio faktų sulyg kurių jis kaltina socialistus apleidžiu.

Red.

L. S. S. Finansu Apyskaitos.

Vasaris Mėnuo, 1910 m.

INPLAUKOS

Mėnesinių mokesčių:

Kuopos Įmokėjo	Kuopos Įmokėjo	Kuopos Įmokėjo
1 18.80	46 16.10	105 8.00
4 9.10	48 2.40	114 3.60
5 5.20	50 4.70	115 3.35
9 4.40	51 4.40	116 14.60
16 3.20	58 4.10	119 1.40
17 15.60	60 7.80	123 3.10
21 3.40	65 5.75	124 1.20
22 2.60	67 8.00	126 2.00
25 2.20	70 2.60	130 1.40
26 3.60	71 2.40	131 1.00
29 4.20	73 4.60	132 2.80
31 3.60	80 3.20	133 4.00
32 2.00	81 9.40	134 2.05
34 7.20	83 2.80	135 5.00
36 2.00	84 2.60	136 5.00
37 11.60	86 3.20	137 3.20
38 4.20	89 5.40	138 3.00
41 5.40	90 2.80	139 1.20
42 3.35	91 3.20	140 1.00
45 2.00	95 2.60	141 1.40

280.00

Pavienių sąnarių mokesčiai.

J. Želvis, K. Kizlaitis—po \$1.00; V. Alyta—40c, M. Račyla—1.40, J. Kirvelaitis—3.00; M. G. Paukščiūtė, V. Žvinakevičius—po 1.00; A. Baravykas—120, T. Pačkauskas—60c, M. Martinkaitis—60c, J. Stasiulevičius—60c, Paul V. Zemkus—1.00, J. Žvingila—1.60, J. Zolanskas—3.00, V. M. Genys—2.30, M. Strole—2.00, P. Rashikas—1.00, J. Lingis—60c. Viso 23.30

Prenumerata «Kovos».

Per J. N-ką—4.00, Pranas Svtelis—3.00, per J. Petrikį—2.00: Franas Juodis, J. Garšva, Kliubas Did. L.K. Vytauto, J. Legas, P. Tamošiunas, M. Ročkus, Kun. A. Jusaitis, V. Bernot—po 2.00, K. Samas—1.50, Pr. Gaidimavičius—1.50; per S. Karalių—1.00; M. Plukas, L. Ereminas, A. Kiedis, J. Kazlauskas—po 1.00, D. Riawka—50c Viso 33.50

Prenumerata «Moteris ir Socijalizmas».

O. Kudzma (per P.K. Kietį), J. Kirvelaitis—po 1.00; per J. Palilionį iš Rygos—5.15; A. Baravykienė, El. Leudauskaitė, P. O. Kapickas, Ant Staška, J. E. Vuosis, V. M. Genys, J. O. Žvingilas, J. Lingis—po 1.00. Viso 15.15

Prenumerata «Revol. Dainų».

Palionė Stankuvienė, J. Šukys—po 1.00; Karolius Ciuberkis—50c, Petras Mačys, Jonas Griškūnas, L. Ereminas—po 1.00, Caster Vailionis—51c, M. Shalna—1.00. Viso 7.01

Įvairių Įplaukų.

Randa ir gasas nuo Jakščio—3.00, randa ir gasas nuo Komunos—11.90. Viso 14.90

SUTRAUKA ĮPLAUKŲ

Buvo išde.....	\$230.34
Mėnesinių duoklių.....	\$280.00
Pavienių sąnarių mėnesinių duoklių.....	23.30
Prenumeratų «Kovos».....	33.50
Pavieniai «Kovos» numerai.....	2.95
Už apgarsinimus.....	88.58
Už literatūrą.....	53.22
Literatūros Fondan.....	10
Už pašalinius darbus.....	34.45
Carteriai (138 kp.).....	1.00
Prenum. «Mot. ir Soc.».....	15.15
Pren. «Rev. Dainoms».....	7.01
Įvairių Įplaukų.....	14.90
Išviso.....	\$784.50

IŠLAIDOS.

«Kovos» Išlaidos.

Statymas—88.00, popiera—40.00, spauda—35.52, pačtas ir nuvažiojimai—16.65. Viso 180.17

Namų Išlaidos.

Randa 35.00, gasas 5.80, elektra 2.46, anglys 6.75. Viso 50.01

Pašalinių darbų išlaidos.

Statymas ir spauda 29.00, atramentas 2.00, du kotai 1.75. Viso 32.75

Spaustuvės įrankių.

Dabaigta mokėt už motorą 47.50, darbaigta—už lempų įvedimą 6.50, fantanas prie preso 19.60, dvi špaltukės 75c, kotas antgalviui 24c. Viso 74.59

Literatūros pirkia.

Nuo Olszewskio 61.73, nuo M. Petrausko 5.00. Viso 66.73

Visoki Išdavimai.

Už žodyną 1.00, Krasos ženkleliai 20.86, ekspresas 43c aliejus mašinom 15c, už laikraščius 92c, patašio 10c, šepetukai 10c, ištekinimas peilio 25c, benzinas 18c, nuošimčiai kolektoriui apgarsinimų 5.50, važinėjimai 70c. Viso 30.19

SĄTRAUKA IŠLAIDŲ.

Kovos išlaidų.....	180.17
Algų Redaktoriui ir Administratoriui.....	100.00
Namų išlaidos (Randa, gasas).....	50.01
Pašalinių darbų išlaidos.....	32.75
Spaustuvės įrankių.....	74.59
Literatūros pirkta.....	66.73
Visokių išdavimų.....	30.19
Viso kartu.....	534.44

Įplaukė.....	\$784.50
Išėjo.....	534.44
Lieka.....	250.06

J. Grinius, Administratorius.

Turtų Kon. Kom. { Vl. Kairys
J. P. Valadka
K. J. Valys

Krasos Dežutė.

J. Šukys. Kadangi atsakė maž-daug į p. V čio neteisingus kaltinimus P. Silpnutis ir V. Paukštys, straipsnio, kad nekartoti to paties, sunaudoti negalima.

J.P. Raulinaitis. Taip pat straipsnelis biskį pervėlai aplaikytas. Rodosi pakaks atsakymų drgg. P. Silpnučio ir V. Paukščio, kad p. V-tis galėtų suprasti, kaip neetiškai elgiasi, šmeiždamas socialistus dėl kokio ten savo ypatingo piktumo.

A. Baranuskas. Aplaikyti straipsniai bus sunaudoti esant progai.

Z. Jankauskas. Straipsnį sunaudosim. Būkite kantrūs, nepragaiš veltui jūsų triušas.

Katės Ranka. Satyriški Feljetonėliai geriau tinka «Dilgėlėms», grąžinu patardamas pasiųsti «Dilgėlių» redakcijon.

J. Krapovickas. Ginčytis už A. Antonovą, kuris nėra Sąjungos nariu, gaila «Kovoj» vietas, kuri priklauso ne vienam ar keliems, bet tūkstančiams sąjungiečių. Straipsnį grąžinu.

Mathew Yshara. Skirtumas tarp Social-Democratic ir Social Labor Partijų yra taktikoj. Pirmutinė yra prisilaikanti tarptautinio socializmo principų, yra tikrai social-demokratų partija, antra gi Social Labor Party, daugiau remiasi tautiškuoju socializmu. Suprantusiam darbininkui pripažįstančiam internacjonalinę socialistų vienybę reikalas savo balsu remti tarptautiškos socialistų partijos kandidatus.

KLAIDŲ ATITAIŠYMAS.

«Kovos» N11 K.Vaivoda atitaisydamas klaidą, kuri būk buvus aukų apgarsinime, sako iš 88 kp. (Homestead, Pa.) izdo aukauta 12 centų, bet ne 12 centų, tik \$1.25 centai, kaip buvo pagarsinta «K.» NS.

88 kp. Sekr. R. L. Verblingevičienė.

Graži dovanėlė.

Draugas Z. A. arba M. B—dis, dovanuoja L. S. Sąjungai 100 egzempliorių savo parašytos knygutės «Darbininkai ir Intelelegencija». Spauda ir lėšomis J. M. Jasulievičius, Minerssville, Pa. Už ką drg. Z. A. varde sąjungos, už taip nemžą ir gražią dovaną, ištariu priderantį ačiū.

«Kovos» Adm. per J. Grinius.

Draugai prie darbo!

Mūsų LSS. 34 kuopos draugai savo susirinkime atkreipėme atydą į laukiamos išėinant iš po spaudos knygos «Moteris ir Socializmas». Apsvarstėm tą dalyką ir parskubėdami jį išleisti, matėm reikalą prisidėti prie to švento darbo. Nors kuopos finansisks kas stovis neišdidis, betgi paaukavome 3 dol. ir matydami, kad ta auka mūsų mažą, tai da patįs draugai sudėjo kitus \$3.05

Aukavo sekanti draugai: J. Stalioraitis, V. Bagdanavičius, J. Žemaitis, J. Pruselaitis, A. Krasnickis, V. Zilinskas, M. dambrauskas, M. Strazdauskas, J. Puniška—po 25c. Peleckas 50c., K. Sa liokas 30c., kuopos \$3.00. Viso \$6.05.

Sekr. J. Puniška.

Pranešimas.

Šiandien žemiau pasirašiusios kuopelės, apturėta iš jūsų 13 dol. 45 c. (fr. 69,25). Kalinio vardu siunčiame jums ir visiems, kurie nepasigailėjo tų kelių skatikų, širdingą mūsų padėką.

Apskaita bus išduota per «kankinių kasą».

Su tikra pagarba, Kalinio draugų kuopelė.

Atydai LSS. 2-ros kuopos dragams.

2-ra kuopa laikys savo mėnesinį susirinkimą 3 dieną balandžio, svetainėje Auditorium, Ruime 22-ram, 2 val. po piet. Malonėkite visi atsilankyti į susirinkimą

Sekr. J. J. Šunskis.

Teatras ir ballus.

Atsibus balandžio 2 d. Turner Hall 168-170, Kenisgton Ave. Kensington, Ill. 2 d. balandžio subatoy, lygiai 7:30 val. vakare. Pramešame garbingai Kensingtono ir apielinkės visuomenei jog LSS. 137 kuopa surengė vakarą su visokiais programo pamarginimais. Pirniausia muzika ženklu atidarymo vakaro sugrieš «Marsalietę». Po tam bus atlošta drama 3-jų veiksmų «Kovoje už Laisvę», kurio pats vardas paaiškina jo vertę. Toliaus dainos, kurias uždanuos jauntis Kensingtono L. M. A. choras. Tarpuose bus deklamacijos, manologas «Rusijos Caras», skrajajanti krassa, lietuviški šokiai ir kiti pasilinksminimai. Todėl užkviečiame lietuvius ir lietuvaites atsilankyti kuoskaitlingiausiai, nes tokio vakaro dar Kensingtone neturėjom.

Širdingai užkviečia

Komitetas.

Skaityk geras ir pamokinančias knygas, o ir be mokyklos daug išmoksi.

Mūsų norime, kad darbininkai greičiau susiprastų ir pamatytų savo skriaudėjus tikrojų jų bjaurybė. Todėl patariame skaityti tokias knygas, kuriose rašo apie vargus ir išnaudojimą darbininkų, apie sauvalę kapitalistų ir begėdiškus jų darbus. Skaityk «BALTRAMIEJAUS NAKTĮ», o ten pamatysi begėdystes Prancūzijos valdžios ir kunigų. Suprasi, kodėl Prancūzijoje kilo Didėji Revoliucija, ir kokiū būdu pasiliosavo nuo karaliaus valdžios. «BALTRAMIEJAUS NAKTIS» nors didelė knyga, bet ji taip užinteresuoja skaitytoją, kad nors ir nelabai mokantis skaityt, pradėjęs negali paliaut, pakol neperskaito iki paskutiniui puslapiui. Mūsų žinom, kad minėtą knygą dvasiška valdžia labai persekioja ir vargdieniam darbininkam draudžia skaityt, mat dėlto, kad ten nurodyta darbininkų skriaudos ir kunigų bei valdžios begėdiški darbai. Bet ar darbininkai ant to paisi? Jie jau suprato, kur šaltinis išganymo ir spindulys šviesos. Todėl, nieko nelaukęs, prišųsk «Kovos» administracijai Money Orderiu ar krasos ženkleliais 75c. o tuoj apturėsi minėtą knygą.

Adresuok sekančiai:

«KOVA», 1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

Pranešimas draugams LSS. 115 kuopos Dubois, Pa.

Draugai ir draugės, kurie prigulite prie 115 kuopos Duboje, malonėkite atsilankyti į susirinkimus, kurie atsibuna pirmą ir trečią nedėldienį mėnesio 1:30 val. po pietų. Svetainėje lietuviškoj 820 Veber Ave. Dubois, Pa.

Pirmą nedėldienį buna mėnesinė mokestis ir šiaip rimti pasikalbėjimai. Trečią nedėldienį buna diskusijos. Tat užprašome draugus ir pašalinius atsilankyti į diskusijas. Taipgi geistina, kad draugai 115 kuopos smarkiau griebtūsi už darbo, nes žinote draugai, kad visi susispieję po mūsų vėluva daug ką nuveiksime darbininkų labui.

J. A. Petrauskas.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS
DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, P. A.

Prėmimo { Iki 10 12 ryto. Nuo 2 iki 3 P.M.
valandos: { Nuo 6 iki 8 vakare.

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

KATALIOGAS DYKAI!

Kas Nusipirks Naują juokingų dainų Knygele dainų Vainikėlis' kurios prekė 15cent. tam Prisiūsime Katalioga Dykai. Tame katalioge Telpa aprašymai, apie Elektriškų krutancijų paveikslų mašinas. **Magiskas Sztukas**, lempas, visokių gatunkų knygas, drukuojemų mašinėliu **Armoniku** koncertinu Britvu, Laikrodėlių, Aukšinių rašomu plunksnu, Spilkų, Ziedų, Lenciugėlių, Strielbų ir tt.

George A. Pupauskys & Co. Dep. 1
2342 S. Leavitt St. Chicago, Ill.

Bell Phone 2477 Keyetone 4268
ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arielkos, vyno, likierio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliukuose Szmidt'o bravoro. Dirbtuvė minerališkų vandenų.

Kalbam Lietuviskai, lenkiskai, ruskai ir angliskai
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia

Atviri Laiskeliai ir Laiskams popieriai

Naujai atspausiti, su geriausiais paveikslais ir tinkančiomis revoliucijoniškoms dainomss, pritaikytomis prie paveikslų. Visi laiskeliai ir popieriai atspausiti visokioms parvoms, ant geriausios popieros ir parsiduoda 2 už 5¢, 12 už 25¢, 100 už \$1.00, 500 už \$3.50, o 1000 už \$6.00.

Visi šie laiskeliai ir laiskams popierai nereikalauja aiškinimo kas jie yra, nes jie patį šneka už save.

Reikalaujame visur agentų. Mūsų laiskeliai labai lengvai platinasi. Norintieji būti "Kovos" agentais, kreipkitės į "Kovos" Administraciją.

- Atviri Laiskeliai.**
1 Pavasaris Socjalizmo	15 Trys viešpačiai ant bombos
2 Paryžiaus komuna	16 Darbininkai ir ponas.
3 Caro kėlonė Sibyrį	17 Kapitalizmas ir jo auka.
4 Tėvynė ir jos sūnūs darbininkai	18 Dabartinės draugijos progresas.
5 Sunku keliauti su Taisybe	19 Nukryžlavotas gauna tulžį
6 Kapitalizmo reakcijos vilnys	20 Kapitalas ir jo augintinis ponas
7 Darbininkų pažanga	21 Be darbo ir duonos
8 Rusijos karė su Japonija	22 Labdarystė kapitalistų
9 Marselietė	23 Salis ir Prancūzijos
10 Internacijonas	24 Dėdė Samas
11 Ant barikadų	25 Moteris ir Socjalizmas.
12 Raudonas Vėluks	26 Da vienas smūgis
13 Dievaitis Kapitalistų	27 Teismas beteisų.
14 Tikėjimo palaktyojai.	28 Lietuvos Senovės karžygiai.
- Laiskams Popieriai.**
1 Žmonijos Geradėjai	8 Randona Vėluks
2 Kėlonė dangų	9 Internacijonas
3 Susipraskim!	10 Kapitalistų Dievaitis
4 Ant barikadų	11 Tikėjimo palaktyojai
5 Marselietė	12 Dabartinės draugijos progresas
6 Saulei tekant	13 Kapitalas ir jo augintinis ponas
7 Pirmoji Gegužė	14 Slandininė sistema ir jos auks.

"KOVOS" SPAUSTUVEJE spausdinam visokius atvirus laiskus ir laiskams popierius; pritaikom paveikslus pagal apsteliuotojų

NAUJAS ISZRADIMAS
Sustiprinimui ir Užlaikymui PLAUKU.

A norite užlaikyti plaukus ant galvos? Slenka plaukai? galva pilka? ant veido yra papuškai? norite gaut rodą, kaip išgydyt ligas? Jeigu plaukai slenka ir randasi Plelekenų tai yra ženklų, kad galva paeilika plika už kėliu mėnesių jeigu nesigydiš. Mūsų firma yra teisingiausia. Galite gaut visokių gyduolių. Turime apie pusę milijono laisčių su padėkavonėmis nuo žmonių visokių tautysečių. Rašyk pas:

Prof. J. M. Brundza, & Co, 990 Broadway & So. 8th St., Brooklyn, N. Y.

17 AKMENAIS "RAILROAD" LAIKRODĖLIS.

Ausuke užsukamas ir užstatomas, vyrams ir moterims Auksu dengtas, gvarantuotas 20 metų. Lūkštai abipusiai uždaromi, gražiai engraviruoti. Absolutiškai teisingai laiko laiką, specialiai vartojamas per tarnaujančius prie geležinkelio, ir per nuolat keliančius. Pasiūsime vyrišką ar moterišką laikrodėlį gavę pareikalavimą ir antrąją per C. O. D. leidžiame išgiminiuoti ir užmokėti tik \$5.75 ekspresu. Jei rasite netinkantį, sugražinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėlį užmokėti \$35.00, jei jį tau stulėtų pirkti iškalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karato paauksuotą rėžėlį su brelioku dykal. **EXCELSIOR WATCH CO.** 903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

Pirmutinis ir Seniausias Lietuviu "DILGĖLĖS" Juokų ir Satyros Laikraštis

Su juokdarsiškais, originališkais paveikslais, einąs penktus metus (nuo 1906 m) Per ketverius metus "DILGĖLES" telp bujojo, kad dvigubai pasistorino ir pasilgino, o dabar, ant penktų metų amžiaus, daugiau kaip dvigubai pasitarkino: buvo mėnesinė, dabar—DVISAVAITINES, t. y. leidžiamos kas dvi nedėli. Telp padidėjusiose ir tanklose "DILGELESE" telpa jau ne tik daugybė juokų, pajuokų ir paveikslų, bet ir visokių naujienų ir aprašymų iš politikos, gyvenimo, mokelo ir dailės. "DILGELES" užstoja ekriaudžiamuosius, bet ilgina visų palkiojimus. Kalba visiems suprantama, nes dilgant ir nepikta. Prenumerata: metams 1 doleris į visas šalis, pusei metų 60c. Užrašyk tuojaus. Rašyk šiuo "D." leidėjų adresu: :: :: :: :: :: :: :: ::

Baltrušaitis Bros. 2304 Fifth Avenue PITTSBURG, :: PA.

"VISUOMENĖ"

Eina syki į mėnesį. Statosi sau tikslu suspiesti apie save susipratusius arba tebesusiprantančius nuoseklaus visuomenės demokratizmo šalininkus, bendrai pasiaiškinti įvykstančias mūsų gyvenime permainas, išsidirbti bendrą jiems visuomeniniai-kultūrinio darbavimosi būdą.

Kaina: metams 3 rub., pusmečiui 1 rb. 55 kap., 3 m. 80 kap.. Atskiras numeris 30 kap.
UŽSIENIUOSE: metams 4 rub., pusei metų 2 rb., 3 mėn. 1 rub. 20 kap.

Redakcijos ir administracijos adresas:
Vilnius: Užupio (Zarečnaja) g. 16 b. 26.

IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ DOVANAI!

Jei Amerikoje nemoki Angliškos kalbos, tai pats žinai, jog esi kaip nebylys.

Bet kiekvienas Lietuvis, jei tik nori gali gerai ir lengvai išmokyti DOVANAI. Kiekvienas, kuris tik per mane užsirasys sau, arba kita nauja skaitytoja laikraščių: "LIETUVA", VIENYBE" arba "KOVA" per metus; telp-pat garsiąją didelę knygą, versta iš prancūzų kalbos "BALTRAMIEJAUS NAKTĮ", kurios prekė 75c. ir telp-pat "GRAMATIKA—MOKYTOJU" angliškos kalbos. Kaip tik prisėm 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Mes skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintų ir lietuviai, kaip ir svetimačiai turėtų gramatiką, išmokyti anglišką kalbą.

Pinigus siųskite per Money Order.

JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telpat kiekvienam pasiūne savo Didelį Katalogą, visokių ir naujusių Lietuviškų knygų. Atsiųsk 2c markę.

M. Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiūnia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

THE LITHUANIAN "KOV" Published every FRIDAY LITHUANIAN SOCIETY DERATION OF (Incorporated in U.S.A.) "KOV" 1815 E. Moyamensing Ave. PHILADELPHIA, PA.

No. 14.

J. B. S. A
" A
" A
P. G. B

P. Kietis E
K. Liutkus I

J. D. T.
M.A. Žemaitis

DARBININKAI

K. Vaivoda
LAIŠKAI I
KORESPONDENTAI

Skaityk gerai

Mes norime savo skriaudoms tokias knygas, kur, apie sauvą BALTRAMIEJAUS cūzijos valdžios, ji Revoliucija, BALTRAMIEJAUS interesoja skaitytojų dėjes negali parduoti darbininkams. Bet ar da tins išganymo siųsk "Kovos" 75c. o tuo aptu Adresuok